

DEUTERONOME

- 1 1 Mana me ne mejô Moïse a nga kobô Israël ase Jourdain yat fé été, mfa'a ya Araba, ndôba'ane a Suph, zañe Paran, a Tophel, a Laban, a Hatséroth, a Di-Zahab.
- 2 Akôlô ya Horeb akui Kadès-Barnéa zene ya nkôle Séir a ne dulu ya melu awôm a da.
- 3 A nga bo na, mbu mewôm menyini, ngon awôm a jia, môs ngon é nga taté, Moïse a nga kobô bone be Israël aval ese ane Jehova a nga ve nye na, a tiñeti be ;
- 4 éyoñ éte a bôéya Sihon njô bôte ya Beamoréen, nnye a nga to Hesbon, a Og njô bôte ya Basan, nnye a nga to Ashtaroth mfa'a ya Édréi.
- 5 Moïse a nga taté kate metiñe ma Jourdain yat, si ya Moab, a jô na,
- 6 Jehova Zambe wongan a nga kobô bia Horeb, a jô na, Mi tabeya nkôle wu abime d'ayian :
- 7 Kôñela'an, mi téé dulu, a ke si minkôle ya Beamoréen, a vôm ase a ne bebé valé, mfa'a ya Araba, mfa'a ya si minkô, a mfa'a ya nje'ese, a mfa'a ya sud, a mfa'a ya éwome mañ, si ya Becananéen, a Liban, akekui beta ôsôé, ôsôé Euphrate.
- 8 Tama yenan, me teléya si éte asu denan : nyi'an éte a nyoñe si Jehova a nga tiñeti beéso benan, mfa'a ya Abraham, Isaac, a Jacob, na, a ye ve be a mvoñe bôte jap j'aye tôñe be.
- 9 Ane me nga kobô mia melu mete, a jô na, Me se ngule ya be'e mia mamien étam:
- 10 Jehova Zambe wônan a maneya fôlô mia, tama yenan, den mi nto abui aval ane ateté ya yôp.
- 11 Jehova, Zambe ya beéso benan, a fôlô'ô mia abim mi ne di, mebime toyini, a botane mia, aval ane a nga tiñeti mia !
- 12 Mamien étam me ne ngule ya jibi adite ya be mia, a mbe'e ya be mia, a ntañete wônan aya?
- 13 Nyoñane bôt be ne ñyeman a fek, a ba bôt b'ayem, aval ane meyoñe menan me né, a m'aye télé be minlô ya be mia.
- 14 Ane mi nga yalane ma, a jô na, Jam w'ate kobô bia, e ne bia mvaé ya bo.
- 15 Nalé me nga nyoñe minlô mi bôte ya meyoñe menan, mimfefek, a ba bôt b'ayem, a télé be minlô ya be mia, bivete ya betoyini, a bivete ya mintet, a bivete ya bemewôm metan, a bivete ya mewôm, nalé fe bejôô, aval ane meyoñe menan me né.
- 16 Eyoñ éte fe me nga tu'a jô betyi'i mejô benane na, Mi vô'ôlô'ô mejô me ne zañe bobenyoñe benan, a tyi'i zôsô zañe mô't ba monyañ, a ntabe ô ne be nye.
- 17 Mi aye bo te semé mingum mi bôt éyoñ mi atyi'i mejô ; mi aye wô'ô ba be ne tyôtyoé a ba be ne anen avale da ; mi aye bo te ko asu mô'te woñ ; amu ntyi'ane mejô ô ne jôme Zambe ; wôna ajô d'aye dañe mia ayaé, mi aye zu de be ma, a ma m'aye wô'ô de.
- 18 Nalé me nga tiñeti mia melu mete mam mese mi nga yiane bo.
- 19 Ane bi nga wulu a kôlô Horeb, a tulane beta angôndô fé ate ase mi nga yen, bi lô'te' zene si minkôle ya Beamoréen, aval ane Jehova Zambe wongan a nga tiñeti bia; ane bi nga kui Kadès-Barnéa.
- 20 Ane me nga jô mia na, Mi kuiya si minkôle ya Beamoréen, nje Jehova Zambe wongan a ve bia.

- 21 Tame yen, Jehova Zambe wôé a teléya si éte asu dôé : kôlôô si, nyoñe' je, aval ane Jehova, Zambe ya beéso bôé, a nga jô wo; te ko woñ, nalé fe te fôôban.
- 22 Ane mi nga zu be ma, mô t ase ya be mia, a jô na, Bi tame lôme bôt ôsu viangan, nde te b'aye fombô bia si éte, a beta zu bia tyiñe ya zen bi ayiane lô t éte, a minlame ya bi aye kui.
- 23 Ane me nga yene jame ete mvaé; nalé me nga nyoñe bôt awôm a babaé be mia, ayoñ ése mô t e wua :
- 24 ane be nga kôlô si, a ke si minkô le éte, a kui fe mbi'ili ya Eschcol, a loé wô ôse.
- 25 Ane be nga nyoñe bibuma ya si éte mo map, a zu bie be bia, a zu fe bia tyiñ, a jô na, Si Jehova Zambe wongan a ve bia é ne mbamba si.
- 26 A kôsa bo nalé mi nga bo te kañese na, mi ke, ve ben atiñe Jehova Zambe wônan:
- 27 ane mi nga kobô fe menyîñ menda bindelé menan éte, a jô na, Amu Jehova a nga siñe bia, nde a nga soo bia si ya Égypte na, a ve bia mo Beamoréen, a kômbô jiane bia.
- 28 Nne bi ake mfa'a mbé ? bobejañ be maneya te'e bia minlem, a jô na, Bôte bete be ne anen a ayap a dañe bia; minlam mi ne anen a nlôñan alem akui yôp éte: nalé fe na, bi maneya yen bone be Anakim wôé.
- 29 Eyoñ éte me nga jô mia na, Te wô'an angôndô, nalé fe te koane be woñ.
- 30 Jehova Zambe wônan a wulu mia ôsu, nnye ate a ye wosan ajô denan, aval ese ane a nga bo ajô denan mfa'a ya Égypte mise menan me lô,
- 31 nalé fe fé éte, vôm ô nga ye ane Jehova Zambe wôé a nga be'e wo, aval ane mô t a be'e mone wé, zen ese mi nga ke, akekui mi nga kui vôm e nyô.
- 32 A kôsa bo nalé, mfa'a ya jam éte fe mi mbe te buni Jehova Zambe wônan,
- 33 nnye a nga bo a wulu' u mia zen ôsu, a jeñe mia vôm ya télé menda bindelé menan, a to nduan éte alu, a liti mia zen mi nga yiane ke, a to fe nkut éte a môs.
- 34 Ane Jehova a nga wôô nkobô ya mejô menan, ane a nga wô' abé, a kan ngana na,
- 35 M' abele fo'o na, te ke mô t e wua ya bôte ya mbia miaé bôte nyina ba, a ye yen mbamba si ate, nyô me nga tiñete na, m'aye ve beéso benan,
- 36 vengeance ve Caleb mone Jephunné; nnye a ye yene je ; nnye m'aye ve si a nga tibi je a mebo, a bone bé, amu a nga tôñe Jehova nya ntôñane.
- 37 Nalé fe Jehova a nga yaa me amu ajô denan, a jô na, Wo fe wo ye bo te nyin éte :
- 38 Josué mone Nun, nyô a wu' u tebe asu dôé, nnye a ye nyin éte : va'a nye ngul nlem; amu nnye ate a ye liti Israël na, be nyoñe je.
- 39 Nde fe na minkeñelé mienan, mmie mi nga jô na, mi aye bo jôm e ya nsa, a bone benan, be ne môse wu te bi ñyemane ya mvaé nge abé, mbe b'aye nyin éte, a m'aye ve be je, a b'aye nyoñe je é bo jôm e jap.
- 40 Ve mfa'a wônan, kôñela'an, té'ane dulu a ke fé éte zene ya Evele Mañ.
- 41 Eyoñ éte mi mga yalan a jô me na, Bi maneya bo Jehova abé, bi aye kôlô a ke wosan, aval ese ane Jehova Zambe wongan a nga tiñeti bia. Ane mia mô t ase a nga tiñeti biôm e mewosane bié angeteñ, a bo ayo'o ya bet a ke si minkô.
- 42 Ane Jehova a nga jô me na, Jôô be na, Te betan, nalé fe te wosan; amu me nji bo be mia ; mi za bôlan asu besiñe benan.
- 43 Nalé me nga kobô mia, ve mi nji vôôlô; ve mi nga viane ben ntiñetane Jehova, a bo mebun, ve bet a ke si minkô.
- 44 Nde Beamoréen, be nga to si minkô le éte, be nga vam be mia, aval ane mvôfôm é wôô bo, a bibi mia si Séir, akekui Horma.

- 45 Ane mi nga bulan a yôn asu Jehova; ve Jehova a nga bo te vô'ôlô tyiñe jenan, nge baé alo be mia.
- 46 Nalé mi nga ke tabe Kadès melu abui, aval ane tañe melu mi nga tabe valé é mbe.
- 2** 1 Eyoñ éte bi nga kôñelan, a téé dulu dangan a ke fé éte zene ya Evele Mañ, aval ane Jehova a nga kobô ma; ane bi nga tyiñelan nkôle Séir melu abui.
- 2 Ane Jehova a nga kobô ma, a jô na,
- 3 Mi maneya tyiñelan nkôle wu abim d'ayian : kôñela'an mi ke mfa'a ya nord.
- 4 O tiñeti'i fo'o bôte na, Mi aye lôte éwome ya bobenyoñe benan bone be Ésaü éte, be to Séir; a b'aye ko mia woñ. Ajô te taba'ane fo'o ntye mfa'a wônan;
- 5 te wosane be; amu m'aye ke ve mia si jap, te ke jôm, to abim abo si d'atibi ; amu me veyá Ésaü nkôle Séir ô bo jôme jé.
- 6 Mi aye kuse bidi be be a moné, nde te mi aye di; a mi aye fe kus mendim be be a moné, nde te mi aye nyu.
- 7 Amu Jehova Zambe wôé a maneya botane wo ésaé ése ya mo môé; a yemeya dulu ô nga wulu beta fé nyô éte: Jehova Zambe wôé a tabeya be wo mimbu mewôme menyine mi; ô nji jeñe jôm.
- 8 Nalé bi nga lôte, a kôlô be bobejañe bangan bone be Ésaü, be to Séir, a so zene ya Araba akôlô Élath a Etsjon-Guéber.
- Ane bi nga vit a lôte zene ya fé ya Moab.
- 9 Ane Jehova a nga jô me na, Te soñe Moab, nalé fe te wosane be bita ; amu m'aye ke ve wo si jé é bo jôme jôé ; amu me veyá bone be Lot Ar a bo jôme jap.
- 10 (Beémim be nga tabe éte melu mvus, bôt be ne anen, a abui, a ayap, aval ane Beanakim :
- 11 mbe fe b'alañebane na be ne Berephaïm, aval ane Beanakim ; ve bôte ya Moab b'aloene be na, Beémim.
- 12 Behorien fe be nga tabe Séir melu mvus, ve bone be Ésaü be nga zu tôñe be; ane be nga jiane be asu dap, a tabe éto jap; aval ane Israël a nga bo si a nga nyoñ, nyô Jehova a nga ve be.)
- 13 Eyoñe ji kôla'ane si, mi dañ ôtoñe Zéred. Ane bi nga dañ ôtoñe Zéred.
- 14 Melu bi nga so Kadès-Barnéa, akekui bi nga mane dañ ôtoñ Zéred, me mbe mimbu mewôm mela a mwom; akekui ngume miaé bôt ôse ya mewosan ô nga mane jañ minkan éte, aval ane Jehova a nga tiñeti be.
- 15 Nalé fe na, wo ya Jehova ô nga to be ngame yat, mfa'a ya jiane be minkan éte, akekui be nga mane jañ.
- 16 Nde a nga bo na, éyoñ bôt ya mewosan bese be nga mane jañ a wu nsamba bôt éte,
- 17 Jehova a nga kobô ma, a jô na,
- 18 Môse wu w'aye dañ Ar, éwome ya Moab:
- 19 nde éyoñ w'aye kui bon be Ammon bébé, te soñe be, nge wosane be; amu m'aye ke ve wo si ya bone be Ammon é bo si jôé, amu me veyá je bone be Lot é bo si jap.
- 20 (Nje fe j'alañebane na é ne si ya Berephaïm: Beprephaïm be nga tabe éte melu mvus; ve Beammonite b'aloene be na Bezamzummin,
- 21 bôte bete be to anen, a abui, a ayap, aval ane Beanekim; ve Jehova a nga jiane be asu dap; ane be nga zu tôñe be, a tabe éto jap;
- 22 aval ane a nga bo ajô bone be Ésaü, be to Séir, éyoñ a nga jiane Behorien asu dap; ane be nga zu tôñe be, a tabe éto jap azukui môse wu ôbien.
- 23 Nalé fe Becaphtorim, be nga so Caphtor, be nga jiane Beavvien, be nga to male mal akui Gaza, a tabe éto jap.)

- 24 Kôla'ane si mi téé dulu denan, a dañ mbi'ili ya Arnon: tame yen, me veya Sihon mon Amoréen, njô bôte ya Hesbon, a si jé, mo môé ; taté'é nyoñe je, a wosane nye bita.
- 25 Môse wu ñwô m'aye taté ve bôt be to yôp ese si angôndô ya be wo a woñe ya be wo, ba b'aye wô'ôtane fôé ya be wo, a b'aye fô'ôban, a tabe biyebe amu ajô dôé.
- 26 Ane me nga lôm minlôman mi kôlô fé ya Kedémoth a ke be Sihon njô bôte ya Hesbon mi bili mejô ya mvo'é, a jô na,
- 27 Kañese'e na, me lôte si jôé été: m'aye wulu mfaka mfaka, m'aye bo te yale to mfa'a ya mbo nnôm, to mfa'a ya mbo nga.
- 28 W'aye kuane me bidi a moné, nde te m'aye di; a ve me mendim amu moné, nde te m'aye nyu: jame da, kañese'e na me lôt été a mebo ;
- 29 aval ane bone be Ésaü be to Séir, a Beamobite be to Ar be nga bo ma ; akekui m'aye dañe Jourdain a ke si Jehova Zambe wongan a ve bia.
- 30 Ve Sihon njô bôte ya Hesbon a nji kañese na bi lôte be nye; amu Jehova Zambe wôé a nga bo nsisime wé ayet, a ve nleme wé ntip, nde te a ye ve nye mo moé, aval ane e ne môse wu.
- 31 Ane Jehova a nga jô me na, Tame yen, me tatéya ve Sihon a si jé asu dôé : taté'é nyoñe je, nde te si jé j'aye bo jôme jôé.
- 32 Eyoñ éte Sihon ba be bôte bé bese be nga kôlô si a zu wosane bia Jahats.
- 33 Ane Jehova Zambe wongan a nga ve bia nye; ane bi nga bôé nye, a bone bé, a bôte bé bese.
- 34 Eyoñ éte fe bi nga nyoñe minlame mié mise a jian nlam ôse ô mbe bôte ne meñ, a fulane binga a ayôme bon; bi nji ke li'i môt:
- 35 ve biyem mbie bi nga bi mfa'a wongan, a fulane fe biôme bise bi nga sa minlam bi maneya nyoñ.
- 36 Ataté Aroër, nnye a ne mfôm mbi'ili ya Arnon, ataté fe nlam ô ne mbi'ili été, akekui Galaad, te ke nlam ô mbe nlôñane ôyape yôp ô nga kate bia; Jehova Zambe wongan a nga ve mise asu dangan;
- 37 ve ô nji kui bébé si ya bone be Ammon; mfa' ôsôé wua ya Jabbok ôse, a minlame ya si minkô, a vôme ase Jehova Zambe wongan a nga kame bia.
- 3** 1 Eyoñ éte bi nga vit, a bete zene ya Basan: ane Og njô bôte ya Basan, ba be bôte bé bese, be nga kôlô si a zu wosane bia Édréi.
- 2 Ane Jehova a nga jô me na, Te ko nye woñ ; amu me veya nye, a bôte bé bese, a si jé, mo môé ; w'aye bo nye aval ane ô nga bo Sihon njô bôte ya Beamoréen, nyô a nga to Hesbon.
- 3 Nalé Jehova Zambe wongan a nga ve fe Og njô bôte ya Basan, a bôte bé bese, mo mangan: ane bi nga bôé nye akekui môt a nji fe beta li'i be nye.
- 4 Eyoñ éte fe bi nga nyoñe minlame mié mise; te ke nlam ô nga li'i ñwô bi nji nyoñe be be; minlam mewôm mesaman, afôla si se ya Argob, si se Org a nga jôô Basan.
- 5 Minlam mite mise mi mbe nlôñan ngu mi bili meka'a me ne ôyape yôp, a beta mimbé, a mimfeta'a ; nalé fe minlam mi mbe te mekak abui abui.
- 6 Ane bi nga jiane be ne meñ, aval ane bi nga bo Sihon njô bôte ya Hesbon, bi ji'an nlam ôse ô mbe bôt ne meñ, a fulane binga a ayôme bon.
- 7 Ve biyem bise, a biôm bise bi nga sa minlam, mbie bi nga sa mfa'a wongan.
- 8 Melu mete bi nga nyoñe si éte mo bjô bôte ya Beamoréen bete bebaé be nga to Jourdain yat, ataté mbi'ili ya Arnon akekui nkôle Hermon
- 9 (Hermon ate Bsidonien b'aloene na Sirion, a Beamoréen b'aloene na, Senir) ;
- 10 minlam mise ya nje'ese, a Galaad ase, a Basan ase, akekui Salca a Édréi, minlame ya si Og a nga jôô Basan.

- 11 (Amu Og njô bôte yaa Basan étam a nga li'i mfa'a mebuka'a ya Berephaïm ; tame yen, énoñe jé é mbe énon étyé ; ke é ne Rabbath ya bone be Ammon ? é to nté menyí'i me mo ébu, ndame ke menyí'i me mo menyin, aval ane anyí'i wo mô't é né.)
 - 12 Si éte nje bi nga nyoñ é bo jôme jangan melu mete : ane me nga ve Berubénite a Begadite ataté Aroër, nnye a ne mfôme mbi'li ya Arnon, a étune si minkôle ya Galaad, a minlame ya été :
 - 13 me nga ve fe étun ayoñe Manassé étun é nga li'i Galaad, a Basan ase, si Og a nga jôô ; afôla si se ya Argob, e ne na, Basan ase. Nnye ate a lobane na, si Berephaïm.
 - 14 Jaïr mone Manassé a nga nyoñe afôla si se ya Argob, akekui nné Begueschurien a Bemaacathien, a yôle mie, si ya Basan éte, jôé dé ébiene na Havvoth-Jaïr, azukui môse wu.)
 - 15 Ane me nga ve Makir Galaad.
 - 16 Ane me nga ve Berébunite a Begadite ataté Galaad akekui mbi'ili ya Arnon, ézezañe ya mbi'ili, a éwome ya été, akekui ôsôé Jabbok, ñvie ô ne nné ya bone be Ammon ;
 - 17 nalé fe Araba, a Jourdain a éwome ya été, ataté Kinnéreth akekui mañ me Araba, e ne na, Mañ me nku, minlumbu ya Pisga si mfa'a jôp d'atôô.
 - 18 Ane me nga tiñeti mia melu mete , a jô na, Jehova Zambe wônan a maneya ve mia si nyô é bo jôme jenan : mia miñyôyo'o mise, dañane yat mi to nkômesane ya bita mise me bobenyoñ bone be Israël.
 - 19 Ve binga benan, a ayôme bone denan, a biyeme bienan (m'ayeme na mi bili biyem abui) bi aye tabe minlam mienan me vey a mia,
 - 20 akekui Jehova a vey a bobenyoñe benan awo'an, aval ane mia, a b'aye fe bi si Jehova Zambe wônan a ve be Jourdain yat : éyoñ éte mia mô't ase a ye bulane si a nga nyoñ, nje me vey a mia.
 - 21 Ane me nga tiñeti fe Josué melu mete, a jô na, Mise môé me yeneya mam mese Jehova Zambe wônan a boya bejô bôte bete bebaé : aval ete Jehova a ye bo meyoñe mese mfa'a w'adañe yat.
 - 22 Te koane me woñ ; amu Jehova Zambe wônan, nnye ate a wosan ajô denan.
 - 23 Ane me nga ye'elane Jehova melu mete, a jô na,
 - 24 A Tate Jehova, wo ô tatéya liti mbo ésaé wôé anene dôé, a wo wôé ô ne ngu : amu zambe mbé ane yôp éte nge si nyô, a ne ngule ya bo aval ane bisaé biôé bi né, nge aval ane beta mimboane miôé mi né ?
 - 25 M'aye'elane wo ô kañese na, me dañe yat, a yen mbamba si a ne Jourdain yat, mbamba nkôl ate, a Liban.
 - 26 Ve Jehova a nga yaa me amu ajô denan, a nji vô'ôlô ma ; ane Jehova a nga jô me na, Suku'u valé ; te beta kobô me ajô te.
 - 27 Betek, ô ke abôbône Pisga, a bete mise môé mfa'a jôp d'adim, a mfa'a ya nord, a mfa'a ya sud, a mfa'a jôp d'atôô, a yen a mise môé : amu w'aye bo te dañe Jourdain nyô.
 - 28 Ve ô tuka'a jô Josué, a yemete nye nlem, a ve nye ngu ; amu nnye ate a ye dañ mise me bôte ba, nnye fe a ye ve be na, be nyoñe si w'aye yen, é bo ngpe jap.
 - 29 Nalé bi nga tabe mbi'ili été, Beth-Peor a to bia ndôba'ane yat.
-
- 4 1 A Israël, éyoñe ji, vô'ôla'ane memvinda a minjôane m'aye' ele mia, mfa'a ya bo bie; nalé ate mi aye nyiñ, a nyine si Jehova, Zambe ya beéso benan, a ve mia, a nyoñe je é bo jôme jenan.
 - 2 Mi aye bo te beté jôme yôp njôane m'atiñeti mia, nde fe mi aye bo te vaa jôm été, nalé ate mi aye ba'ale metiñe me Jehova Zambe wônan m'atiñeti mia.

- 3 Mise menan me nga mane yene jam Jehova a nga bo amu ajô ya Baal-Peor ; amu Jehova Zambe wôé a maneya jiane bôte bese be nga tôñe Baal-Peor zañe jôé.
- 4 Ve mia mi nga kabetane Jehova Zambe wônan, môť ase ya be mia a vee môse wu.
- 5 Tama yenan, me maneya ye'ele mia memvinda a minjôan, aval ane Jehova Zambe wom a nga tiñeti ma, nde te mi aye bo nalé mfa'a ya si vôm mi anyin a nyoñe je.
- 6 Ajô te ba'ala'ane bie a bo fe bie; amu ñyemane wôñane le a fe'e jenane le mise ya meyoñ m'aye wô'ô memvinda mete mese, a jô na, Beta ayoñe nyô a ne fo'o ayoñ é ne ñyeman a fek.
- 7 Amu za beta ayoñ a ne, a bili zambe a to be bebé, aval ane Jehova Zambe wongan a to éyoñ ése bi aloene nye?
- 8 Nalé fe za beta ayoñ a ne, a bili memvinda a minjôan bi ne zôsô ane metiñe mana mese, mme m'atelé asu denen môse wu ?
- 9 Ve jame da, tabe'e ntye mfa'a wôé, a ba'ale nleme wôé nya mba'alane, ô za vuane mam mise môé me nga yen, a mam mete me za kandane wo nlem melu mese ya ényiñe jôé ; ve ô liti'i me bone bôé a benda bôé ;
- 10 môs ô nga tele asu Jehova Zambe wôé Horeb, éyoñ Jehova a nga jô me na, Sula'ane me bôt, a m'aye liti be ane b'ayiane wô 'ô mejô mam, nde te b'aye yé'é jame ya ko me woñ melu mese be to si nyô, a ye'ele fe bone bap.
- 11 Ane mi nga subu bebé a tebe nkôle si ; a nkôl ô nga yôñ nduan akekui yôp ébien été, a fulane fe dibi, a nkut, a afipe dibi.
- 12 Ane Jehova a nga kobô mia zañe ya nduan : mi nga wô'ô tyiñe ya mejô, ve mi nji yen éve'ela'a jôm ; ve tyiñ étam mi nga wôk.
- 13 Ane a nga kate mia jame ya élate jé, nje a nga tiñeti mia na mi bo, e ne na, metiñ awôm ; ane a nga tili me bifase meko'o bibaé.
- 14 Ane Jehova a nga tiñeti me éyoñ éte na, me ye'ele mia memvinda a minjôan, ane mi aye bo bie mfa'a ya si vôm mi aye dañ a nyoñe je.
- 15 Ajô te taba'ane fo'o nya ntyele mfa'a wônan ; amu mi nji ke yen év'ela ya jôm môs Jehova a nga kobô mia Horeb a to zañe ya nduan ;
- 16 a za bo na, mi aye ndamane miabebien, a bo ngunemelan é ne nkpwelan é to éfunane ya nyôl éziñ, éve'ela'a ya fam nge minga,
- 17 éve'ela'a ya tit éziñ é ne si nyô, éve'ela'a ya ônon ô ne mefap ô yele'e yôp été,
- 18 éve'ela'a ya jôm éziñ j'anyi'itane si, nge éve'ela'a ya kos éziñ é ne mendim me ne si nyô ;
- 19 ô za bete fe mis môé mfa'a ya yôp, a éyoñ w'ayene jôp a ngon a ateté, nsamba ôse ya yôp, ô za dutubanezene fe, a kañe bie, a bo bie bisaé, mbie Jehova Zambe wôé a maneya kap mfa'a ya meyoñe mese me to yôp ese si.
- 20 Ve Jehova a nyoñeya mia, a vaa mia di akua été, Égypte été, ane mi aye bo nye bôte ya nyoñane mengap, aval ane é ne môse wu.
- 21 Nalé fe na , Jehova a nga yaa ma amu ajô denan, a jô nya njôane na, m'aye bo te dañe Jourdain, a m'aye bo te nyin mbamba si ate, nyô Jehova Zambe wôé a ve wo é bo ngape jôé :
- 22 ve m'ayiane wu si nyô, me nji yiane dañe Jourdain yat, ve mia mi aye dañ, a nyoñ mbamba si ate.
- 23 Taba'an ntye mfa'a wônan, mi za vuane élate ya Jehova Zambe wônan, nje a nga bo be mia, a mi viane bo ngunemelan é ne nkpwelan é to éfunane ya jôme éziñ Jehova Zambe wôé a kameya wo.
- 24 Amu Jehova Zambe wôé a ne nduan j'adi'i, a ne Zambe ya aban.

- 25 Eyoñ w'aye biaé bon, a bendaé, a éyoñ mi aye mane tabe si éte ayap, a ndamane miabebien, a bo ngunemelan é ne nkpwelan éfunane ya jôm éziñ, a bo fe mam me ne abé mise me Jehova Zambe wôé, a soñe nye a yaa ;
- 26 m'aloene yôp a si bi bo bengaa ya bo'olô mia môse wu na, mi aye ji'a jañe ne meñ mfa'a ya si vôm mi adañe Jourdain a ke nyoñe je ; mi aye bo te tabe melu abui été, ve mi aye jaaban ne meñ !
- 27 Nde Jehova a ye tyamelane mia meyoñ été, a mi aye li'i tañe bôte tyôtyoé meyoñ été, vôm Jehova a ye ke mia.
- 28 Vôm ate mi aye kañe bezambe, be ne mboane a mo me bôt, bilé a mekok, mbe be ne te yen, te wôk, te di, nge wô' ényum.
- 29 Nde fe vôm ate mi aye jeñe Jehova Zambe wôé, a w'aye yene nye, éyoñ w'aye jeñe nye a nleme wôé ôse a nsisime wôé ôse.
- 30 Eyoñ ô nto nju' été, a mam mete mese me kuiya be wo, melu ya asu'ulan mete mme w'aye bulane be Jehova Zambe wôé, a vô'olô tyiñe jé :
- 31 amu Jehova Zambe wôé a ne Zambe ya éngôngo; a ye bo te li'i wo, nalé fe te jiane wo, nge vuan élate ya beéso bôé a nga tiñeti be.
- 32 Amu na tame sili melu me maneya lô, mme me mbe wo ôsu, ataté môs Zambe a nga té mô, si nyô, ataté susu'a yôpe jia a kui nyô fok, nge avale jam éziñ ane beta jame nyina e tameya bo, nge wô'ôtan aval ete ?
- 33 Ye bôt be tameya wô'ô tyiñe Zambe é kobô'ô, é so'o zañe ya nduan, ane ô nga wôk, a beta nyiñ ?
- 34 Nge na, ye Zambe a tameya ve'ele ke nyoñ ayoñ mfa'a wé e so'o zañe ya ayoñ afe, a meve'ele, a mendem, a bitua bi mam, a bita, a wo ô ne éwôlô, a wo ô ne nsaman, a beta beangôndô be mam, aval ese ane Jehova Zambe wônan a nga bo ajô denan Égypte mise menan me lô ?
- 35 Jam ete e nga litibane be wo na, w'aye yeme na, Jehova nnye a ne Zambe ; mfe a nji bo ve nye.
- 36 A nga bo wo na, ô wô'ô tyiñe jé é so'o yôp, nde te a ye ye'ele wo : a nga bo fe wo na, ô yene beta nduane wé si nyô ; ane ô nga wô'ô mejô mé me so'o zañe ya nduan.
- 37 Nde amu a nga nye'e beéso bôé, ajô te a nga top mvoñe bôte jap mvuse jap, a kuli wo Égypte, émien a to, a beta ngule wé ;
- 38 mfa'a ya titane meyoñ asu dôé me to anen a biwôlô a dañe wo, mfa'a ya zu wo été, a mfa'a ya ve wo si jap é bo ngape jôé, aval ane e ne môse wu.
- 39 Ajô te yeme'e môse wu, a tu'a ba'ale de nleme na, Jehova nnye a ne Zambe mfa'a ya yôp, yôp été, a mfa'a ya si, si nyô ; mfe a nji bo.
- 40 Nde ba'ale'e memvinda mé, a metiñ mé, mme m'atiñeti wo môse wu, nde te mam môé m'aye ke mvo'é, a ma ya bone bôé b'aye tôñe wo, nde te fe melu môé m'aye bo abui mfa'a ya si, nje Jehova Zambe wôé a ve wo, nnôm éto.
- 41 Eyoñ éte Moïse a nga télé minlam mila Jourdain yat mfa'a jôp d'atôô;
- 42 ajô te ñwôé bôt ane ngul ya tup a ke wôé, nyô a wôé monyañ, fu'an, ve a nji siñe nye melu mvus ; ajô te a ye nyiñ nge a ye tup a ke nlame éziñe ya été :
- 43 mi ne na, Betser mfa'a ya fé, si ya nje'ese, mfa'a ya Berubénite ; a Ramoth mfa'a ya Galaad, mfa'a Begadite ; a Golan mfa'a ya Basan, mfa'a Bemanassite.
- 44 Mana me ne metiñ Moïse a nga télé asu bone be Israël :
- 45 bina fe bi ne mintiñetan, a memvinda, a minjôan, mbie Moïse a nga kobô bone be Israël, éyoñ be nga so Égypte,
- 46 Jourdain yat, mbi'ili été ndôba'ane a Beth-Peor, si ya Sihon njô bôte ya Beamoréen, nyô a nga to Hesbon, nnye Moïse ba be bone be Israël be nga bôé, éyoñ be nga so Égypte.
- 47 Ane be nga nyoñe si jé é bo jôme jap, a si Og njô bôte ya Basan, bejô bôte bebaé ya Beamoréen, be nga to Jourdain yat mfa'a jôp d'atôô ;

- 48 ataté Aroër, nnye a ne mfôm mbi'ili ya Arnon, akekui nkôle Sion (ô ne na Hermon),
- 49 a Araba ase Jourdain yat mfa'a jôp d'atôô, akekui mañe me Araba, minlumbu mi Pisga si.
- 5** 1 Ane Moïse a nga loene Israël ase, a jô be na, A Israël, vô'ôla'ane memvinda a minjôan m'akobô melo menan été môse wu, nde te mi aye ye'é bie, a ve ngule ya bo bie.
- 2 Jehova Zambe wongan a nga bo élate be bia Horeb.
- 3 Jehova a nji bo élat éte be betate bangan, ve be bia, bia bete fo'ô, bi ne vana bese bevevee môse wu.
- 4 Jehova a nga kobô mia nkô, mesu mesu me lôan, zañe ya nduan
- 5 (ane me nga tebe zañe mia be Jehova éyoñ éte, a liti mia ajô Jehova: amu mi nga ko woñ amu ajô nduan, te ke bet nkô), a jô na,
- 6 Ma me ne Jehova Zambe wôé, nyô a nga soo wo si ya Égypte, nda belo.
- 7 Te télé me bezambe befe ôsu.
- 8 Te bo ngunemelan é ne nkpwelan, nge éve'ela ya jôm é ne yôp été, nge si nyô, nge mendim me ne mfa'a ya si nyô :
- 9 te kute bie meboñe si, nge kañe bie ; amu ma, Jehova, Zambe wôé, me ne Zambe ya aban, mekua m'ave beésa, mme mete fe m'ave bon, akekui miaé lale nge miaé nyini ya ba b'avivni ma ;
- 10 m'aliti fe mvam mfa'a ya betoyini ya ba b'anye'e ma a ba'ale metiñe mam.
- 11 Te tote jôé Jehova Zambe wôé étotetoté : amu Jehova a nji yene môt te bijô, a tote jôé dé étotetoté.
- 12 Ba'ale'e môse sabbat, a télé wô étyi, aval ane Jehova Zambe wôé a nga tiñeti wo.
- 13 Bo' ésaé jôé melu mesaman, a bo ésaé jôé ése ;
- 14 ve alu zañbwale e ne môse sabbat, Jehova Zambe wôé a ne wô : te bo ésaé môs ôte, nge womien, nge mona fame wôé, nge mone wôé a ne mona minga, nge fam j'abo wo ésaé, nge minga a bo wo ésaé, nge nnôm ényaka wôé, nge éjakase jôé, nge biyeme biôé bise, nge nneñe wôé a to ja dôé ; nde te fam j'abo wo ésaé a minga a bo wo ésaé b'aye wo'an aval ane womien.
- 15 Simesa'ane fe na ô mbe mbo ésaé si ya Égypte, a Jehova Zambe wôé a nga soo wo valé a wo ô ne éwôlô, a wo ô ne nsaman : ajô te Jehova Zambe wôé a nga tiñeti wo na , ô ba'ale môse sabbat.
- 16 Semé' éso ba nyua, aval ane Jehova Zambe wôé a nga tiñeti wo ; ajô te nde w'aye tabe de melu abui, nde fe mame môé mese m'aye ke mvo'é, mfa'a ya si Jehova Zambe wôé a ve wo.
- 17 Te wôé môt.
- 18 Nalé fe te bo mejian.
- 19 Nalé fe te wup.
- 20 Nalé fe te bôte môt ajô.
- 21 Nalé fe te nyamete éza minga ; nalé fe te kômbô éza nda, nge afupe môt, nge fam j'abo nye ésaé, nge minga a bo nye ésaé, nge nnôm ényaka wé, nge éjakase jé, nge éza jôm éfe.
- 22 Mejô mete mme Jehova a nga kobô nsamba wônan ôse nkô tyiñe yôp zañe ya nduan, a nkut, a afipe dibi : a nji beté mefe yôp. Ane a nga tili me bifase meko'ô bibaé, a ve me bie.
- 23 A nga bo na, éyoñ mi nga wô'ô tyiñ éte é so'ô dibi été, éyoñ éte nkôl ô yônôk a nduan, ane mi nga zu me bebé, minlô mi bôte ya meyoñ menan mise, a bemvendé benan ;

- 24 ane mi nga jô na, Tame yen, Jehova Zambe wongan a litiya bia étôto'o jé a anene dé, a bi maneya wô'ô tyiñe jé é so'o zañe ya nduan ; môse wu bi yeneya na, Zambe a kobô mô't, nye fe a kôme nyiñ.
- 25 Ajô te éyoñe ji bi aye wu amu jé ? amu beta nduane nyô a ye di'i bia : nge bi aye beta wô'ô tyiñe Jehova Zambe wongan, wôna bi aye wu.
- 26 Amu minsône mise, za a tameya wô'ô tyiñe ya vevea Zambe é kobô'ô zañe ya nduan, ane bi maneya wôk, a beta nyiñ ?
- 27 Womien kele' bebé, a wô'ô mam mese Jehova Zambe wongan a ye jô: wôna ô kate'e bia mam mese Jehova Zambe wongan a ye kobô wo ; bi aye wô'ô me, a bo me.
- 28 Ane Jehova a nga wô'ô tyiñe ya mejô menan, éyoñ mi nga kobô ma ; nde Jehova a nga jô me na, Me wô'ôya tyiñe ya mejô me bôte ba, mme be maneya kobô wo : mam mese b'ate kobô, be kobôya me mvaé.
- 29 Ngo'o nge aval nlem e ne be be, ane be ne ko me woñ, a ba'ale metiñe mam mese melu mese, nde te mam map m'aye bo mvo'é, ba be bone bap nnôm éto!
- 30 Kele' jô be na, Bula'ane menda bindelé menan.
- 31 Ve mfa'a wôé, tebe'e va fefele jam, a m'aye kate wo atiñ ese, a memvinda, a minjôan, bi w'aye ye'ele be, ane b'aye bo bie mfa'a ya si m'aye ve be é bo jôme jap.
- 32 Ajô te va'an ngule ya bo ane Jehova Zambe wônan a tiñetiya mia: te yalane feñ mfa'a ya mbo nnôm nge mbo nga.
- 33 Wula'ane zen ése Jehova Zambe wônan a tiñetiya mia, nde te mi aye nyiñ, a mam menan me bo mvo'é, nde fe melu menan m'aye bo abui mfa'a ya si mi aye nyoñ.
- 6** 1 Atiñ nde te le, a memvinda, a minjôan, mbie Jehova Zambe wônan a nga tiñeti na, be ye'ele mia, nde te mi aye bo bie mfa'a ya si vôm mi adañe yat a nyoñe je;
- 2 nde te fe w'aye ko Jehova Zambe wôé woñ, a ba'ale memvinda mé mese a metiñe mé, mme m'atiñeti wo, womien, a mone wôé, a nyo ndaé, melu mese ya ényiñe jôé; nalé ate melu môé m'aye bo abui.
- 3 Ajô te vô'ôlô'ô, A Israël, a ve ngule ya bo de; nde te mam môé m'aye ke mvo'é, a mi aye fôé abui mfa'a ya si vôm menyañ a wôé bi alen, aval ane Jehova, Zambe ya beéso bôé, a nga tiñeti wo.
- 4 Vô'ôlô'ô, A Israël: Jehova Zambe wongan ane Jehova wua:
- 5 a w'aye nye'e Jehova Zambe wôé a nleme wôé ôse, a nsisime wôé ôse, a ngule jôé ése.
- 6 Nalé fe mejô ma, mme m'atiñeti wo môse wu, m'aye tabe nleme wôé été;
- 7 a w'aye bo mbane ya ye'ele me bone bôé, a laane fe me minlañ éyoñ w'atabe si nda jôé, a éyoñ w'awulu zen, a éyoñ w'abômbô si, a éyoñ w'akôlô si.
- 8 A w'aye tiñeti me wo wôé ane ndem, a m'aye bo ndem ya mvom asu zañe mise môé.
- 9 W'aye fe tili me mekôn me ne fefel mbé ya nda jôé, a mfa'a ya mimbé mi aka'a miôé.
- 10 A ye bo na, éyoñ Jehova Zambe wôé a ye mane ke wo si a nga tiñeti beéso bôé, Abraham, Isaac, a Jacob, na, a ye ve wo, a ve fe wo beta minlam mi ne mvaé, mmie ô nji lôñ,
- 11 a menda me to mbamba biôm été ne lut, mme ô nji yuaé, a menjeñ mimfa'ane meko' éte mme ô nji fak, a mefupe mendik a bilé bi olive, mbie ô nji bé, a w'aye di a jaé;

- 12 éyoñ éte tabe'e ntye ô za vuane Jehova, nyô a nga so wo si ya Égypte, nda belo.
- 13 Ko Jehova Zambe wôé woñ; bo'ô nye bisaé, a kan ngana jôé dé.
- 14 Mi aye bo te ke mi atôñe bezambe befe, mfa'a bezambe ya meyoñ me ne mia mbôma'ane;
- 15 amu Jehova Zambe wôé a to mia zañ a ne Zambe ya aban; ayaa Jehova Zambe wôé e za yôñ mfa'a wôé, a nnye a viane jiane wo si nyô.
- 16 Te ve'elane Jehova Zambe wônan, aval ane mi nga ve'ele nye Massa.
- 17 Bo'an mban ya ba'ale metiñe me Jehova Zambe wônan, a mintiñetane mié, a memvinda mé, mbie a nga tiñeti wo.
- 18 Bo'ô jam e ne zôsô a mvaé mise me Jehova ; nde te mam môé m'aye ke mvo'é, a w'aye nyin mbamba si ate Jehova a nga tiñeti beéso bôé, a nyoñe je é bo jôme jôé,
- 19 mfa'a ya titane besiñe bôé bese asu dôé, ane Jehova a nga jô.
- 20 Eyoñ mone wôé a ye sili wo melu ôsu na, Mintiñetan, a memvinda, a minjôan, mbie Jehova Zambe wônan a nga tiñeti mia bi asu'ulan aya ?
- 21 éyoñ éte w'aye jô mone wôé na, Bi mbe belo be Pharaon Égypte : ane Jehova a nga soo bia Égypte a wo ô ne éwôlô ;
- 22 Jehova a nga liti mendem a bitua bi mam, bi to anen a adit, mfa'a ya Égypte, be Pharaon, a nda bôte jé ése, mise mangan me lô ;
- 23 ane a nga soo bia valé, mfa'a ya zu bia été, a ve bia si a nga tiñeti beésa bangan.
- 24 Ane Jehova a nga tiñeti bia na, bi bo memvinda mete mese, a ko Jehova Zambe wongan woñ, ane bi aye bo mvo'é melu mese, nde te a ye ba'ale bia bevevee, aval ane e ne môse wu.
- 25 Jam ete d'aye bo zôsô mfa'a wongan, nge bi aye ve ngule ya bo metiñe mete mese asu Jehova Zambe wongan, aval ane a nga tiñeti bia.
- 7** 1 Eyoñ Jehova Zambe wôé aye ke wo si mfa'a w'ake, ô nyoñe je é bo jôme jôé, a titane meyoñ abui asu dôé, Behéthien, a Beguirgasien, a Beamoréen, a Becananéen, a Bephérézien, a Behévien, a Bejébusien, meyoñe zañbwa me ne anen a biwôlô a dañe wo ;
- 2 éyoñ Zambe wôé a ye ve me asu dôé, a w'aye bôé me ; éyoñ éte ô jiane me ne meñ ! te bo me élat, nge ko me éngôngo ;
- 3 nalé fe te lu'ane me ; te ve ngo jôé be mone wé, nalé fe te nyoñ ngo jé mfa'a ya mone wôé.
- 4 Amu a ye vite nyô mon ntôñan a toñe ma, nde te b'aye kañe bezambe befe : nalé ayaa Jehova d'aye yôñ mfa'a wôé, nye ve ji'a jiane wo.
- 5 Ve mi bo'ô be avale di : mi aye bu'u beautel bap, a wua mekône mape si me bôlane bifus, a ba'é Beashera bap, a di'i bengunemelane bap be ne minkpwelan nduan.
- 6 Amu ô ne ayoñ é ne étyi be Jehova Zambe wôé : Jehova Zambe wôé a tobeya wo ô bo ayoñ e ne jôme jé émien, a dañe meyoñe mese me ne si nyô.
- 7 Jehova a nji late nye'an be mia, nge tope mia, amu mi nga to tañe bôt abui a dañ ayoñ afe; amu meyoñ mese a mia, mia mi nga to bôte tyôtyoé:
- 8 ve amu Jehova a nga nye'e mia, nalé fe amu a kômbô ba'ale atiñ a nga tiñeti beéso benan, ajô te Jehova a nga soo mia a wo ô ne éwôlô, a kôté mia nda belo, mo me Pharaon njô bôte ya Égypte.
- 9 Ajô te yeme'e na, Jehova Zambe wôé, nnye ane Zambe, Zambe ya nya mba'alane, nyô a bo a ba'ale' élate jé a liti fe mvam be ba b'anye'e nye a ba'ale metiñe mé akekui miaé toyini,

- 10 a bulane ya'an ba b'asiñe nye mesu map bebien, a jiane be : a ye bo te bo ate'e mfa'a ya nyô a siñe nye, ve a ye bulane ya'ane nye asu dé émien.
 - 11 Ajô te ba'ale'e metiñ, a memvinda, a minjôan m'atiñeti wo môse wu, a bo bie.
 - 12 A ye bo na, vôm mi avô'ôlô minjôane mite, a ba'ale mie a bo fe mie, Jehova Zambe wôé a ye ba'ale élate jé be wo a liti fe mvam a nga tiñeti beéso bôé :
 - 13 a ye nye'e wo, a botane wo, a fôlô fe wo ; a ye fe botane bibuma ya nyôle jôé, a bibuma ya si jôé, fôn a mfefé vin a mbone wôé, mfôane ya binyaka biôé, a bone ya mbame wôé, mfa'a ya si a nga tiñeti beéso bôé na a ye ve wo.
 - 14 W'aye yene ébotan a dañe meyoñe mese : te ke fam nge minga j'aye bo te biaé be mia, nge mfa'a ya biyeme bienan.
 - 15 Jehova a ye vaa wo ôkon ôse ; nde fe a ye bo te ve wo jôme jia ya mbia be akone
ya Égypte, mbe w'ayem, ve a ye viane ve be ba bese b'asiñe wo.
 - 16 W'aye jiane meyoñe mese Jehova Zambe wôé a ye ve wo ; dise dôé d'aye bo te ko me éngôngo : nalé fe w'aye bo te kañe bezambe bap ; amu jam ete d'aye bo ôlam be wo.
 - 17 Nge w'aye jô nlem été na, Meyoñe mete me dañeya me abui ; me ne ngule ya vaa me a nyoñ éto jap aya ?
 - 18 te ko me woñ : tuka'a simesane mam Jehova Zambe wôé a nga bo Pharaon, a Égypte ase ;
 - 19 beta mevé'ele mise môé me nga yen, a mendem, a bitua bi mam, a wo ô ne éwôlô, a wô ô ne nsaman, ñwô Jehova Zambe wôé a nga soo wo valé : aval ete nde Jehova Zambe wôé a ye bo meyoñ mese w'ako woñ.
 - 20 Jam afe, Jehova Zambe wôé a ye lôme be amvam, akekui ba b'ali'i, a sobô, b'aye jañ asu dôé.
 - 21 Te fô'ôbane be ; amu Jehova Zambe wôé a ne wo zañ, Zambe a ne éwôlô a angôndô.
 - 22 Jehova Zambe wôé a ye titane meyoñe mete asu dôé ôtete' ôtetek ; ô vo'o jiane me éto jia, betite ya fé be za fôé be wo.
 - 23 Ve Jehova Zambe wôé a ye ve me asu dôé, a bôé me beta mbôan, akekui m'aye mane jañ.
 - 24 A ye ve bejô bôt bap mo moé, a w'aye tyame môé map me jañe yôpe di si: te ke mô't a ye bo ngule ya tebe asu dôé, akekui w'aye mane jiane be.
 - 25 Mi aye di'i bengunemelan ya bezambe bap be ne minkpwelane nduan : te nyamete argent nge or é ne be nyô, nge nyoñe nye mfa'a wôé, ô za bili été ; amu jôm éte é ne mbia jôm be Jehova Zambe wôé.
 - 26 Te zu mbia jôm nda jôé été, a bo jôm é ne ntiñetan ya jañ aval ete : ô vini'i je nya mvinane, a wô'ô je nya angôndô ; amu é ne jôme é ne ntiñetane ya jañ.
-
- 8 1 Mi aye ve ngule ya bo metiñe mese m'atiñeti wo môse wu, nde te mi aye nyiñ, a fôé, a nyine si Jehova a nga tiñeti beéso benan, a nyoñe je é bo jôme jenan.
 - 2 O simesa'ane fe zen ése Jehova Zambe wôé a nga wulu wo fé été mimbu mewôm menyin mite, mfa'a ya sili wo nleme si, a ve'ele wo, a yeme jam e mbe wo nlem, nge w'aye ba'ale metiñe mé, nge momo.
 - 3 Ane a nga sili wo nleme si a kañese na ô wô'ô zaé, a ve wo manne ya di, nnye ô nji yem, nalé fe beéso bôé be nji yem ; nde te a ye ve wo ñyemane na mô't a nji nyiñ a fembé étam, ve mô't a nyiñ a jôm ése j'aso anyu Jehova.
 - 4 Ngômesane jôé é nji yômbô wo nyô, nalé fe abo dôé é nji bim, mimbu mewôm menyin mete.
 - 5 Nde ô fase' nleme wôé été na, aval ane mô't a lepe mone wé, aval ete Jehova Zambe wôé a lepe wo.

- 6 Nalé ba'ale'e metiñe me Jehova Zambe wôé, mfa'a ya wulu mezene mé, a ko nye woñ.
 - 7 Amu Jehova Zambe wôé a ke wo mbamba si, si é ne atôñe mendim, mebôndôn a menjeñ, bi akui mimbî'ili a minkô ;
 - 8 si ya fôn a orge, a mindik a befiguier a be grenadier ; si ya beolivier a wôé ;
 - 9 si ya w'aye di bidi te njemban, w'aye bo te jeñe jôm été ; si éte meko'o ya été me ne bityé, a w'aye fa'a mvot minkôle été.
 - 10 W'aye di a jaé, a w'aye botane Jehova Zambe wôé amu mbamba si a veyo wo.
 - 11 Tabe'e ntye ô za vuane Jehova Zambe wôé, vôm w'abo te ba'ale metiñe mé, a minjôane mié, a memvinda mé, mbie m'atiñeti wo môse wu ;
 - 12 a za bo na, éyoñ w'aye mane di a jaé, a ô maneya fe lôñe mbamba menda, a tabe été ;
 - 13 nalé fe éyoñ mimbam miôé, binyaka a mintômba, mi aye fôé, a argent a or wôé bi maneya bo abui, a jôm ése ô bili é maneya bo abui ;
 - 14 éyoñ éte nleme wôé w'aye bo mebun, a w'avuane Jehova Zambe wôé, nyô a nga so wo si ya Égypte, nda belo ;
 - 15 nyô a nga wulu wo beta angôndô fé éte été, vôm benyo ya nduan be nga to, a alé, a si é nga wô' évé vôm mendim me nga to momo ; nyô a nga dutu wo mendim me so' ayet ako' été ;
 - 16 nyô a nga ve wo manne ya di fé été, nnye beéso bôé be nji yem ; nde te a ye sili wo nleme si, nde te fe a ye ve'ele wo, a kômbô bo wo mvaé asu'ulane dôé :
 - 17 ô za jô nleme wôé na, Ngule jam a éwôlô ya wo wom bi maneya me nyoñ akume di.
 - 18 Ve ô simesa'ane Jehova Zambe wôé, amu nye ate a ve wo ngule ya nyoñ akum ; nde a ye yemete élate jé a nga tiñeti beéso bôé, aval ane e ne môse wu.
 - 19 A ye bo na, nge w'aye vuane Jehova Zambe wôé, a tône bezambe befe, a bo be bisaé, a kañe be, m'abo'olô mia môse wu na, mi aye fo'o jañ.
 - 20 Mi aye jañ aval ane meyoñ Jehova a jian asu denan ; amu mi nga bene vôô tyiñe Jehova Zambe wônan.
-
- 9 1 Vô'ôlô'ô, A Israël : môse wu ô nto ve dañe Jourdain, a ke vaa meyoñ me ne anen a biwôlô a dañe womien, a nyoñ éto jap, a minlam mi ne anen a nlôñane alem akui yôp été,
 - 2 nalé fe bôt be ne anen a ayap, bone be Anak, mbe w'ayem , mbe fe ô nga wô'ôtan njôane na, Za a ne tebe asu bone be Anak ?
 - 3 Ajô te yeme'e môse wuna na, Jehova Zambe wôé a ne nyô a dañe wo ôsu aval ane nduan j'adi'i ; nnye ate a ye jiane be, a sili be si asu dôé : nalé w'aye titane be, a ji'a jiane be, aval ane Jehova a nga jô wo.
 - 4 Eyoñ Jehova Zambe wôé a ye mane tindi be asu dôé, te jô nleme wôé été na, Jehova a zuya ma me nyoñe si nyô amu zôsô wom ; nde Jehova a titane be asu dôé amu abé ya meyoñe mete.
 - 5 W'anyin été, a nyoñe si jap é bo jôme jôé, sa amu zôsô wôé, nge amu zôsô ya nleme wôé, ve Jehova Zambe wôé a titane be asu dôé amu abé ya meyoñe mete, nalé ate a ye yemete njôan Jehova a nga tiñeti beéso bôé, Abraham, a Isaac, a Jacob.
 - 6 Ajô te yeme'e na, Jehova Zambe wôé a nji ve wo mbamba si ate ô nyoñe je amu zôsô wôé ; amu ô ne ayoñ e ne ntip.
 - 7 simesa'an, te vuan, aval ane ô nga soñe Jehova Zambe wôé a yaa fé été ; ataté môs ô nga kôlô si ya Égypte, akekui mi nga zu vôme nyô, mi nga bo mi bene' njôane Jehova.
 - 8 Nalé fe mi nga soñe Jehova a yaa Horeb, ane Jehova a nga yaa mia a kômbô jiane mia.

- 9 Eyoñ me nga ke nkôle yôp a ke nyoñe bifase mekok, bifase meko'o ya élat Jehova a nga bo be mia, éyoñ éte me nga tabe nkô môse mewôm menyin a melu mewôm menyin ; me nji di bibi nge nyu mendim.
- 10 Ane Jehova a nga ve me bifase meko'o bite bibaé bi to mintilane a ônyu Zambe; mejô mese me mbe ntilan été, mme Jehova a nga kobô mia nkô zañe ya nduan môse ya beta ésulan.
- 11 A nga bo na, éyoñ môse mewôm menyin a melu mewôm menyin me nga man, Jehova a nga ve me bifase meko'o bite bibaé, bifase meko'o ya élat.
- 12 Ane Jehova a nga jô me na, Kôlô'ô si, ô jika'a sis a kôlô va ; amu bôte bôé ô nga soo be Égypte be maneya ndamane bebien ; be maneya ji'a yale feñ a li'i zene me nga tiñeti be ; be maneya bo ngunemelan é ne nyeman mfa'a wop.
- 13 ehova a nga beta fe kobô ma, a jô na, Me yeneya bôte ba, tame yen, be ne ntype bôt:
- 14 jôké'é ma, me jiane be, a tyame jôé dap yôpe di si ; a m'aye bo wo ayoñ é ne éwôlô a anen a dañe be.
- 15 Nalé me nga kôñelan a sis nkô, éyoñ éte nkôl ô yôñe' nduan : bifase moko'o ya élate bibaé bi to me mo mam mebaé.
- 16 Ane me nga fombô, a yene na, mi maneya bo Jehova Zambe wônan abé ; mi maneya bo mon ényaka a ne nyeman ajô denan : mi nga ji'a mane yale feñ a li'i zen Jehova a nga tiñeti mia.
- 17 Ane me nga nyoñe bifase meko'o bite bibaé, a wua bie si mo mam mebaé, a bôé bie mise menan me lô.
- 18 Ane me nga ku si asu Jehova, aval ane éyoñe ya ôsu, môse mewôm menyin a melu mewôm menyin ; me nji di bidi nge nyu mendim ; amu abé denan ése mi nga bo, vôm mi nga bo abé mise me Jehova, a soñe nye a yaa.
- 19 Amu me nga ko ayaa te woñ a mbia ñwô'an abé, mbie Jehova a nga yaa mia a kômbô jiane mia. Ve Jehova a nga vô'ôlô me éyoñ éte fe.
- 20 Ane Jehova a nga dañe yaa Aaron, a kômbô wôé nye : ane me nga ye'elane fe ajô Aaron éyoñ éte.
- 21 Ane me nga nyoñ mbia jôme wônan, mon ényaka mi nga bo, a di'i nye nduan, a fite nye, a dañe ko'o nye tyôtyoé, akekui a mbe tyôtyoé ane ndup : ane me nga wua ndupe ya été ôtôñ vi alôt ô so'o nkô.
- 22 Ane mi nga soñe Jehova a yaa mfa'a ya Tabeéra, a Massa, a Kibroth-Hattaava.
- 23 Eyoñ Jehova a nga lôme mia mfa'a mi nga to Kadès-Barnéa, a jô na, Kela betan a nyoñe si me vey a mia; éyoñ éte mi nga kôlô si a bene bo atiñe Jehova Zambe wônan, a mi nga bo te buni nye, nge vô'ôlô tyiñe jé.
- 24 Mi boya melo mfa'a ya ben njôane Jehova ataté môs me nga yeme mia.
- 25 Nalé ate me nga ku si asu Jehova môse mite mewôm menyin a melu mete mewôm menyin mme me nga ku si, amu Jehova a nga jô na, a ye jiane mia.
- 26 Ane me nga ye'elane Jehova, a jô na, A Tate Jehova, te jiane bôte bôé a ngape jôé, mbie ô nga kôté amu anene dôé, mbie fe ô nga soo bie Égypte a wo ô ne éwôlô.
- 27 Simesa'an bebo bisaé bôé, Abraham, Isaac , a Jacob; te fombô ntype ya bôte ba, nge mbia be mam map, nge abé dap,
- 28 si vôm ô sooya bia é za jô na, Amu Jehova a nji bo ngule ya kui be si a nga tiñeti be, nalé fe amu a nga vini be, a sooya be na a ye wôé be fé été.
- 29 Ve be ne bôte bôé a ngape jôé, mbie ô nga soo bie a beta ngule wôé a wo wôé ô ne nsaman.
- 10** 1 Melu mete Jehova a nga jô me na, Baa' bifase meko'o bibaé aval ane bi ya ôsu, a zu bete me né nkô, ô bo'o fe éwolo élé.

- 2 wôna m'aye tili bifase bite mejô me nga to bifase ya ôsu, bi ô nga bôé, a w'aye futi bie éwolo.
 - 3 Nalé me nga bo éwolo élé acacia, a ba fe bifase meko'ô bibaé aval ane bi ya ôsu, ane me nga bet a nke nkô, bifase bite bibaé bi to me mo.
 - 4 Ane a nga tili bifase bite, aval ane ntilane ya ôsu ô nga to, metiñ awôm, mme Jehova a nga kobô mia nkô zañe ya nduan môse ya beta ésulane ate: ne Jehova a nga ve me bie.
 - 5 Ane me nga kôñelan a sis nkô, a futi bifase bite éwolo me nga bo; mbie bi ne aval ane Jehova a nga tiñeti ma.
 - 6 (Ane bone be Israël be nga wulu akôlô Beéroth-Bené-Jaakan akekui Moséra. Vôm ate Aaron a nga wu, vôm ate fe a nga jambe; ane Éléazar mone wé a nga bo bisaé ya éto prêtre éjiane jé.
 - 7 Akôlô ya vôm ate be nga wulu akui Gudgoda; akôlô ya Gudgoda a ke fe Jothbatha, si é ne atôñe mendim.
 - 8 Melu mete Jehova a nga télé ayoñe Lévi na, be be'e éwolo élate ya Jehova, be tele asu Jehova a bo nye bisaé, a be botane bôt a jôé dé, azukui môse wu.
 - 9 Ajô te Lévi a ne te bi akap nge ngap ba be bobenyañe bé ; Jehova ane ngape jé, aval ane Jehova Zambe wôé a nga kobô nye.)
 - 10 Ane me nga tabe nkô môse mewôm menyin a melu mewôm menyin, aval ane éyoñe ya ôsu: ane Jehova a ga vô'ôlô me éyoñ éte fe; Jehova te ke fe jiane wo.
 - 11 Ane Jehova a nga jô me na, Kôlô'ô si, ô téé dulu a wulu bôt ôsu ; nalé b'aye nyine si éte a nyoñe je, nje me nga tiñeti beésa bap na, m'aye ve be.
 - 12 Eyoñe ji, A Israël, za jôm Jehova Zambe wôé a jeñe be wo, ve na, ô ko Jehova Zambe wôé woñ, a wulu mezene mé mese, a nye'e nye, a bo Jehova Zambe wôé ésaé a nleme wôé ôse a nsisime wôé ôse,
 - 13 a ba'ale metiñe me Jehova, a memvinda mé, mme m'atiñeti wo môse wu mfa'a ya bo wo mvaé?
 - 14 Tame yen, yôp a yôpe ya meyôp, a si nyô, a biôm bise bi ne été, bi ne jôme Jehova Zambe wôé.
 - 15 Ve jame da, Jehova a nga yene beéso bôé mvaé mfa'a ya nye'e be, ane a nga top mvoñe bôte jap mvuse jap, é ne na, mia, mfa'a ya dañe bôte bese, aval ane e ne môse wu.
 - 16 Ajô te, tyi'iba'ane metyele ya minlem mienan, te beta boan ntip.
 - 17 Amu Jehova Zambe wônan, nnye a ne Zambe ya bezambe, a Tate ya betate, beta Zambe, éwôlô, a angôndô, nyô a ne te semé mingum mi bôt, nge nyoñe tañe ya ma'an.
 - 18 Nnye ate a tyi'i monenyui a nkus mejô zôsô, a nye'e ntabe, vôm a ve wo bidi a mengômesan.
 - 19 Ajô te nyeka'ane môt a ne ntabe; amu mi mbe mintabe si ya Égypte.
 - 20 Ko Jehova Zambe wôé woñ ; nnye ate ô bo'ô nye bisaé ; ô kabeta'ane be nye, a ô kane'e fe ngana a jôé dé.
 - 21 Nnye ate ane jôm w'akañ, a ne fe Zambe wôé, nyô a nga bo beta be mame ya angôndô mete ajô dôé, mme mise môé me nga yen.
 - 22 Beéso bôé be nga sis a ke Égypte be to bôte mewôme zañbwa; éyoñe ji Jehova Zambe wôé a maneya bo wo abui ane ateté ya yôp.
-
- 11 1 Ajô te ô nyeke'e Jehova Zambe wôé, a ba'ale mam a jô, a memvinda mé, a minjôane mié, a metiñe mé, melu mese .
 - 2 Nalé fe mi yeme'e môse wu : amu me ne te kobô a bone benan be nji yem, a ba be nji yene melepe ya Jehova Zambe wônan, éwôlô jé, a wo wé ô ne éwôlô, a wo wé ô ne nsaman,

- 3 a mendeme mé, a mimbôane mié, mbie a nga bo Pharaon njô bôte ya Égypte, a si jé ése, Égypte été ;
- 4 nalé fe jam a nga bo nsamba mewosane ya Égypte, bikabela biap, a bewagon bap ya bita ; aval ane a nga tindi mendime ya Evele Mañ me yandane be éyoñ be nga tôñe mia, avale fe ane Jehova a jianeya be azukui môse wu,
- 5 nalé fe jam a nga bo mia fé été, akekui mi nga zu vôme nyô ;
- 6 a jam a nga bo fe Dathan ba Abiram, bone be Éliab, mone Ruben ; aval ane si é nga kui anyu dé, a mine be, a bôte ya menda map, a menda bindelé map, a vevea jôm ase a nge tôñe be, zañ Israël ase :
- 7 ve mise menan me yeneya beta ésaé ase ya Jehova, nyô a nga bo.
- 8 Ajô te mi aye ba'ale atiñ ése m'atiñeti wo môse wu, ane mi aye bo ngu, a ke nyine si éte a nyoñe je, mfa'a mi adañe na, mi aye nyoñe je ;
- 9 nde te fe mi aye tabe si éte melu abui, nje Jehova a nga tiñeti beéso benane na a ye ve be, ba be mvoñe bôte jap, si vôm menyañ a wôé bi alen.
- 10 Amu si éte, mfa'a w'anyine na w'aye nyoñe je, é nji bo ane si ya Égypte, mfa'a mi nga so, vôm ô nga mias mvoñe jôé, a ve je mendim a abo dôé, aval ane afupe bilok ;
- 11 ve si éte, mfa'a mi ake dañe na mi aye nyoñe je, é ne si ya minkôl a mimbi'ili, nje j'anyu mendim me mveñe ya yôp ;
- 12 é ne si Jehova Zambe wôé a ba'ale : mise me Jehova Zambe wôé m'afombô je melu mese, ataté atata'a ya mbu akekui memane me mbu.
- 13 A ye bo na, nge mi aye bo mbane ya wô'ô metiñe mam m'atiñeti mia môse wu, mfa'a ya nye'e Jehova Zambe wônan, a mfa'a ya bo nye ésaé a minleme mienan mise, a minsisime mienan mise,
- 14 wôna m'aye noo mveñe ya si jenan éyoñ mbu jé, mveñe ya atata'a a mveñ j'asu'ulan, nde te w'aye kôane fône jôé, a mfefé vin a mbon.
- 15 Nde fe m'aye ve ôbut miñyanebe miôé mfa'a ya biyeme biôé, nalé w'aye di a jaé.
- 16 Taba'ane ntye mfa'a wônan, minleme mienan mi za du'uban, a mi yale feñ, a bo bezambe befe bisaé, a kañe be ;
- 17 a Jehova a ye yaa mia, a dipe yôp, nde te mveñ j'aye fe noñ, a si j'aye bo te wum bibuma ; a mi aye ji'a jañ mfa'a ya mbamba si Jehova a ve mia.
- 18 Ajô te mi aye naane mejô mame ma minlem mienan été a minsisime mienan été ; a mi aye tiñeti me me bo ndem mo menan, a m'aye bo ndeme ya mvom asu zañe mise menan.
- 19 Mi aye fe ye'ele me bone benan, a laa me minlañ, éyoñ w'atabe si nda jôé, a éyoñ w'awulu zen, éyoñ w'abômbô si a éyoñ w'akôlô si.
- 20 W'aye fe tili me mekône ya mefefele mimbé ya nda jôé, a mimbé mi aka'a miôé yôp ;
- 21 nalé ate melu menan m'aye bo abui, a melu ya bone benan, mfa'a ya si Jehova a nga tiñeti beéso benane na a ye ve be, aval ane melu ya yôp e ne si nyô yôp.
- 22 Amu nge mi aye bo mbane ya ba'ale atiñ ese ya m'atiñeti mia di, mfa'a ya bo de, a mfa'a ya nye'e Jehova Zambe wônan, mfa'a ya wulu mezene mé mese, a kabetane be nye ;
- 23 éyoñ éte Jehova a ye titane meyoñe mete mese asu denan, a mi aye vambane meyoñ me ne anen a ngu a dañe miabebien.
- 24 Vôm ase abo si denan d'aye tibi a ye bo éñwônan : nné wônan w'aye bo ataté fé, a Liban, a ôsôé ôte, ôsôé Euphrate, akekui mañ me ya mvus.
- 25 Te ke môl a ye bo ngule ya tebe asu denan : Jehova Zambe wônan a ye ve woñe ya be mia a angôndô ya be mia si se mi aye tibi, aval ane a nga jô mia.
- 26 Mi lô, môse wu m'atelé mia ébotan a biyo'é :

- 27 ébotan, nge mi aye wô'ô metiñe me Jehova Zambe wônan, mme m'atiñeti mia môse wu;
- 28 biyo'é, nge mi aye bo te wô'ô metiñe me Jehova Zambe wônan, ve yale feñ a li'i zen m'atiñeti mia môse wu, a ke tône bezambe befe, mbe mi nji tame yem.
- 29 A ye bo na, éyoñ Jehova Zambe wôé a ye ke wo mfa'a ya si vôm w'ake na w'aye nyoñe je, wôna w'aye télé ébotan nkôle ya Garizim, a biyo'é nkôl Ébal.
- 30 Ke mi ne Jourdain yat, mvuse zene ya mendim me jôp, si ya Becananéen be to Araba, ndôba'ane a Guilgal, mfôm bechêne be Moré?
- 31 Amu mi a ye dañe Jourdain yat, a ke nyine si Jehova Zambe wônan a ve mia na, mi aye nyoñe je; wôna mi aye nyoñe je, a tabe été.
- 32 Nde mi aye ve ngu mfa'a ya bo memvinda mese a minjôan m'atelé mia môse wu.

- 12** 1 Memvinda a minjôan mi aye ve ngule ya bo mfa'a ya si, nje Jehova, Zambe ya beéso bôé, a veyo wo na, w'aye nyoñe je, nté melu mese mi aye tabe si nyô, mbie bi.
- 2 Mi aye fo'o jiane bito bise vôm meyoñ mi aye vamban me nga bo me kañe'e bezambe bap, beta minkôle yôp, a bone minkôle yôp, a évindi élé ése si :
- 3 a mi aye fe tyam beutel bap, a bôé mekône map bifus, a di'i Beashera bap nduan ; nde fe mi aye ba'é bengunemelan ya bezambe bap be ne minkpwelan ; a jiane jôé dap vôm ate.
- 4 Mi aye bo te bo Jehova Zambe wônane nalé.
- 5 Ve mi aye bo mi jeñe'e vôme Jehova Zambe wônan a ye top meyoñe menan mese été na, a futi jôé dé vôm ate, a ne na, vôm a wô'ô tabe, vôm ate w'aye ke ;
- 6 a vôm ate mi aye zu mimveane mienane ya di'i nduan, a biôm ya tyik, a mengape ya awômô, a mvean mbetane ya mo menan, a biôm mi atiñeti, a mimvean mi ave ane minlem mi anye'e, a bon b'ataté bialé mimbam mienan, binyaka a mintômba :
- 7 vôm ate mi aye di asu Jehova Zambe wônan, a mi aye va'a mam mese mo menan m'abo, mia a bôte ya menda menan, vôm Jehova Zambe wôé a maneya botane wo.
- 8 Mi aye bo te tône mam mese bi abo vana den, ane mô't ase a bo mam me ne zôsô mise mé;
- 9 amu mi ngenan te tame kui awo'an a ngape si, mbie Jehova Zambe wôé a ve wo.
- 10 Ve éyoñ mi aye dañe Jourdain, a tabe si Jehova Zambe wônan a veyo mia na é bo ngape jenan, nnye fe a veyo mia awo'an mfa'a ya besiñe benan bese b'abômane mia, ane mi nto mvo'é ;
- 11 éyoñ éte a ye bo na, vôm Jehova Zambe wônan a ye tope na, jôé dé e tabe vôm ate, vôm ate mi aye zu biôm bise m'atiñeti mia : mimveane mienan ya di'i nduan, a biôme ya tyik, a mengape ya awômô, a mvean mbetane ya mo menan, a benya metiñi mese mi atiñeti Jehova.
- 12 Nde mi aye va' asu Jehova Zambe wônan, miabebien, a bo be fam benan, a bengone benan, a bebo bisaé benan, befam a binga, a mone Lé vite a to mimbé mienan été, vôm a ne te bi ngap nge jôm nsamba wônan.
- 13 Tabe'e ntyel mfa'a wôé na, ô bo te ve mimveane miôé ya di'i nduan vôm ase w'ayen ;
- 14 Ve vôm Jehova a ye top ayoñe da ya meyoñe môé, vôm ate w'aye bo ô va'a mimveane miôé ya di'i nduan, a vôm ate fe w'aye bo mam mese m'atiñeti wo.
- 15 A kôsa bo nalé, ô ne ngule ya wôé betit a di minsôn mimbé miôé mise été, aval ese ane nleme wôé w'akômbô, aval fe ane ébotane ya Jehova Zambe wôé é

né, nje a veyá wo : nyô a ne te mfuban a nyô ane mfuban be ne ngule ya di été, ane b'adi mvin a di fe nkok.

- 16 Ve jame da, mi aye bo te di metyi ; w'aye sôé me si ane mendim.
- 17 Mimbé miôé été, ô se ngule ya di ngape awômô ya fône jôé, nge nyô ya mféfé vin wôé, nge nyô ya mbone wôé, nge bon b'ataté bialé mimbam miôé, binyaka nge mintômba, nge jôme éziñe ya metiñe môé w'atiñeti, nge mimveane miôé ane nlem w'anye'e, nge mvean mbetane ya mo môé ;
- 18 ve w'aye di bie asu Jehova Zambe wôé vôm Jehova Zambe wôé a ye top, womien, a mona fame wôé, a ngo jôé, a mbo ésaé wôé a ne fam, nge nyô a ne minga, a mone Lévíte a to mimbé miôé été : a w'aye va' asu Jehova Zambe wôé mam mese wo wôé w'abo.
- 19 Tabe'e ntyel mfa'a wôé na, ô bo te jô'é mone Lévíte nté ôse ô to si jôé.
- 20 Eyoñ Jehova Zambe wôé a ye nene minné miôé, aval ane a nga tiñeti wo, a w'aye jô na, M'aye di tit, amu nlem wôé w'akômbô di tit; wôna ô ne ngul ya di tit, aval ese ane nleme wôé w'akômbô.
- 21 Nge vôm Jehova Zambe wôé a ye tope na, a futi jôé dé été, a dañe wo ôyap, wôna w'aye wôé jôme ya mimbam miôé, binyaka nge mintômba, mbie Jehova a veyá wo, aval ane me maneya tiñeti wo ; a ô ne ngule ya di mimbé miôé été, aval ese ane nleme wôé w'akômbô.
- 22 W'aye di été, aval ane b'adi mvin a nkok : nyô ane te mfuban a nyô ane mfuban be ne ngule ya di été avale da.
- 23 Ve ô tabe'e jame da ntyele na, ô bo te di metyi ; amu metyi me ne ényiñ ; a w'aye bo te di ényiñ fufulu a minsôn.
- 24 Te di me ; w'aye sôé me si ane mendim.
- 25 Te di me ; nde te mam môé m'aye ke mvo'é, a ma ya bone bôé mvuse jôé, éyoñ w'aye bo jam é ne zôsô mise me Jehova.
- 26 Ve w'aye nyoñe biôm biôé bi ne étyi ô bili, a biôm ô nga tiñeti, a ke vôm Jehova a ye top ;
- 27 nde w'aye ve mimveane miôé ya di'i nduan, minsôn a metyi, autel ya Jehova Zambe wôé yôp ; a metyi ya biôm w'atyik m'aye sôéban autel ya Jehova Zambe wôé yôp ; a w'aye di minsôn.
- 28 Ba'ale'e, a wô'ô mejô mese m'atiñeti wo ma, nde te mam môé m'aye ke mvo'é, a ma ya bone bôé mvuse jôé nnôm éto, éyoñ w'abo jam é ne mvaé a zôsô mise me Jehova Zambe wôé.
- 29 Eyoñ Jehova Zambe wôé a ye sem meyoñ asu dôé, mfa'a w'ake na w'aye vambane me, a ô maneya vambane me, a tabe si jap ;
- 30 tabe'e ntyel mfa'a wôé na, ô bo te bili ôlame na, w'atôñe be, éyoñ éte be maneya jaaban asu dôé ; a ô bo te sili mam ya bezambe bap, a jô na, Meyoñe ma m'akañe bezambe bap aya ? aval ete fe m'aye bo.
- 31 Te bo Jehova Zambe wôé aval ete : amu jam ese e ne mbia jam be Jehova, di a vini, nde te be maneya bo bezambe bap ; amu ja'ane bo be fam bap a bengone bap, b'adi'i be nduan, a ve be bezambe bap.
- 32 Jam ese m'atiñeti mia, nde ete mi aye ve ngule ya bo: mi aye bo te beté jôme yôp, nge vaa jôme ya été.

- 13 1 Nge nkulu mejô a kôlô si zañe jôé, nge ñyem biyeyem, nnye fe a liti wo ndem nge étua jam,
- 2 a ndem éte nge étua jam éte é kpwa'an, vôm a nga kobô wo, a jô na, Nkele' toñe bezambe befe, ba ô nji yem, bi tame fe bo be bisaé ;
- 3 w'aye bo te vô'ôlô mejô ya nkule mejô ate, nge ñyem biyeyem ate : amu Jehova Zambe wônan a ve'ele mia, a kômbô yem nge mi anye'e Jehova Zambe wônan a minlem mienan mise a minsisime mienan mise.

- 4 Tõñane Jehova Zambe wõnan, a ko nye woñ, a ba'ale metiñe mé, a ve tyiñe jé mewôk, wõna mi aye bo nye ésaé, a kabetane be nye.
- 5 Nde b'aye wôé nkule mejô ate, nge ñyem biyeyem ate, amu a kobôya mesengan be Jehova Zambe wõnan, nyô a nga soo mia si ya Égypte, a kôté wo nda belo, a kômbô yale wo feñ ô li'i zen Jehova Zambe wôé a nga tiñeti wo na, ô wulu été. Nalé w'aye vaa abé te zañe jôé.
- 6 Nge monyoñ, mone nyua, nge mona fame wôé, nge ngo jôé, nge nyô ngale ya tôé jôé, nge nyô mvôé, a ne aval ane nleme wôé ôbien, b'awone wo asoé, a jô na, Nkele' kañe bezambe befe, ba ô nji yem, to womien, to beéso bôé ;
- 7 mfa'a bezambe ya meyoñ m'abômane mia, bébé be wo, nge ôyap be wo, ataté aku'u da ya si nyô akekui aku' avo'o ya si nyô ;
- 8 te kañese nye, nge vô'ôlô nye ; nalé fe dise dôé é bo'o te wô'ô nye éngôngo, ô bo'o fe te nyii nye, nalé fe te solé nye :
- 9 ve ô wôé fo'o nye ; wo wôé ñwô w'aye tate bi nye a wôé nye, mo me bôte bese mvua.
- 10 W'aye lume nye mekok a wôé nye, amu a nga kômbô dutu wo ô kôlô be Jehova Zambe wôé, nyô a nga soo wo si ya Égypte, nda belo.
- 11 Wõna Israël ase a ye wôk, a ko woñ, be te fe beta bo abé avale abé te zañe jôé.
- 12 Nge w'aye wô'ôtan ajô nlam éziñe ya minlame miôé, mi Jehova Zambe wôé a ve wo na, ô tabe été, be jô'ô na,
- 13 mbia be bôt be éziñ be kôlôya be wo, a be maneya dutu bôt be to nleme wop, a jô na, Nkela kañane bezambe befe, ba mi nji yem;
- 14 éyoñ éte w'aye sili, a jeñ, a tu'a sili mban; nde, nge jam ete e ne nya ajôô, a jam ete e bo été na, aval mbia jame ete d'abobane zañe jôé,
- 15 w'aye fo'o wôé bôt ya nlam ôte a meyo me nkpwaté mekôn, a jiane wo ne meñ, a biôm bise bi ne été, a biyeme ya été, a meyo me nkpwaté mekôn.
- 16 W'aye kôane biôm bise b'asa ézezañ nseñe ya été, a di'i nleme ôte nduan, a biôm bise b'asa été te ke li'i jôm, ane jôm b'ave Jehova Zambe wôé: w'aye bo avis nnôm éto, w'aye bo te fe beta lôñeban.
- 17 Te ke jôm é ne ntiñetane ya jañ j'aye kabetane wo wôé; ane Jehova a ye kôñelan mfa'a ya beta ñyaane wé, a liti wo mvam, a ko wo éngôngo, a fôlô wo, aval ane a nga tiñeti beéso bôé;
- 18 éyoñ w'aye vô'ôlô ntyiñe Jehova Zambe wôé, mfa'a ya ba'ale metiñe mé m'atiñeti wo môse wu mese, a bo jam e ne zôsô mise me Jehova Zambe wôé.

- 14** 1 Mi ne bone ya Jehova Zambe wõnan : te tenane menyôle menan, nge sôté ntui zañe ya mis ajô miñwuan.
- 2 Amu ô ne ayoñ e ne étyi be Jehova Zambe wôé, a Jehova a tobeya wo ô bo ayoñ e ne jôme jé, a dañe meyoñe mese me to si nyô.
- 3 Te di mbia jôm éziñ.
- 4 Bana be ne betit mi ne ngule ya di : ényaka, ntômba, ékela,
- 5 nkok, mvin, sô, ékela ya fé, zip, émvu, a ntômba ya fé.
- 6 Betite bese, tit é ne nsalan ébo'os, é nto nsalan abo, a ébo'otô fe nyalak, mfa'a ya betit, nje éte mi ne ngule ya di.
- 7 Ve jame da bana mi aye bo te di mfa'a ya ba b'abo'otô nyalak, nge ba be ne nsalan ébo'os : Chameau, a lièvre, a nyôk, amu b'abo'otô nyalak, ve te nsalan ébo'os, be ne mia te mfuban.
- 8 Ngôé fe, amu é ne nsalan ébo'os, ve te bo'otô nyalak, nje é ne mia te mfuban : mi aye bo te di minsône miap, nalé fe te nambe mimbim miap.
- 9 Bina mi ne ngule ya di mfa'a ya biôm bise bi to mfa'a ya mendim été : jôm ése é bili mengap a bibas, nje mi ne ngule ya di ;

- 10 a jôm ése é ne te bi mengap a bibas nje mi aye bo te di ; é ne mia te mfuban.
- 11 Mi ne ngule ya di anon ese e ne mfuban.
- 12 Ve dina e ne di mi aye bo te di : ndôé, a ébandôé, a jun,
- 13 a viol ôbam, a éfufu ôbam, a nya ôbam avale dé,
- 14 a éñbwañ ése avale dé,
- 15 a éngutu, a mvômvôt, a élole mañ, a ôbam avale dé,
- 16 a akuñ, a nduk, a akuñ e be'e bitombo,
- 17 a ngôkoé, a ntemémvoé, a nsoñemeto'o,
- 18 a bingobingo, a sôsolesôé avale dé, a huppe, a éndem.
- 19 Biôm bise bi anyi'itan bi bili mefap bi ne mia te mfuban : bi aye bo mia te diban.
- 20 Mi ne ngule ya di anon ese e ne mfuban.
- 21 Mi aye bo te di jôm éziñ j'awu ntui : ô ne ngule ya ve je ntabe ô to mimbé miôé été, ô di je ; nge na, ô ne ngule ya kuane je mô't ya ayoñ afe : amu ô ne ayoñ é ne étyi be Jehova Zambe wôé. Te yame mone kabat menyañe me nya éte.
- 22 W'aye fo'o ve ngap awômô mfôan ôse ya mvoñe jôé, jôm j'aso afup mimbu mise.
- 23 A w'aye di asu Jehova Zambe wôé, vôm a ye tope na, jôé dé é tabe vôm ate, ngap awômô ya fône jôé, a nyô ya mfefé vin wôé, a nyô ya mbone wôé, nalé fe bon b'ataté bialé mimbam miôé, binyaka a mintômba ; ane w'aye ye'é ko Jehova Zambe wôé woñ melu mese.
- 24 Nge zen j'adañe wo ayap, ane ô se ngule ya be'e je, amu vôm ate a dañe wo ôyap, vôm Jehova Zambe wôé a ye tope na, a télé jôé dé été, éyoñ Jehova Zambe wôé a ye botane wo ;
- 25 éyoñ éte w'aye folane je moné, a ka'a moné ate wo wôé été, a w'aye ke vôm Jehova Zambe wôé a ye top :
- 26 wôna w'aye ve moné ate mfa'a jôm ése nleme wôé w'akômbô, mfa'a a beyôm binyaka, nge mintômba, nge vin, nge binyunyui bi ne ngu, nga mfa'a jôm ése nleme wôé w'aja'é wo ; wôna w'aye di vôm ate asu Jehova Zambe wôé, a w'aye vak, womien a bôte ya nda jôé.
- 27 Nalé fe w'aye bo te jô'é mone Lévitte a to mimbé miôé été ; amu a ne te bi ngap nge jôm nsamba wôé.
- 28 Eyoñ ése mimbu mila mi lôteya w'aye soo ngape awômô ése ya biôm bi nga fôé wo mbu ôte, a naane je mimbé miôé été :
- 29 wôna mone Lévitte, amu a ne te bi ngap nge jôm nsamba wôé, a ntabe, a monenyui, a nkus, be to mimbé miôé été, b'aye so, a di a jaé ; nde te Jehova Zambe wôé a ye botane wo ésaé ése ya mo môé w'abo.

15 1 Eyoñ ese mimbu zañbwa mi lôteya w'aye bo ô télé'é njô'ane biôm.

- 2 Avale b'aye jô'é biôm nde di : mô't ase a nga ve ékôla aye jô'é jôm a nga kolé mô't ba nye be to ; a ye bo te yete je be mô't ba nye be to a monyañé wé ; amu njô'ane ya biôm amu Jehova ô maneya keteban.
- 3 O ne ngule ya yete jôm be mô'te ya ayoñ afe : ve jôme jôé ése é ne be monyoñ, nje wo wôé w'aye jô'é.
- 4 Jame da, minzôzoé mi aye bo momo be wo (amu Jehova a ye fo'o botane wo si Jehova Zambe wôé a ve wo é bo ngape jôé w'aye nyoñ),
- 5 nge w'aye bo ve tu'a vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wôé, mfa'a ya ve ngule ya bo atiñ ése di m'atiñeti wo mô'se wu.
- 6 Amu Jehova Zambe wôé a ye botane wo, aval ane a nga tiñeti wo : w'aye bo ô va'a meyoñ abui bikôla, ve womien te nyoñ ékôla ; w'aye jôé meyoñ abui, ve m'aye bo te jôé wo.

- 7 Nge ñzôzoé éziñ ô ne be wo, môte wua ya bobenyoñ, ô to mimbé miôé mi éziñ mfa'a ya si jôé Jehova Zambe wôé a ve wo, te bo nleme wôé aye, nge dipe wo wôé be monyoñ a ne azoé ;
 - 8 ve ô kui fo'o wo wôé be nye, a kôlé fo'o nye abim d'ayiane jôm a jeñ mfa'a ya biôm a kômbô.
 - 9 Tabe'e ntye, mbia fe' a za kui wo nleme na, Mbu zañbwale, mbu ya njô'ane biôm, ô nto bébé ; a dise dôé e viane bo abé mfa'a ya monyoñ a ne azo'é, wo te ve nye jôm : nye ve yône be Jehova ajô dôé, a jam ete e viane bo abé be wo.
 - 10 O va'a fo'o nye, nleme fe te wô' ôlun éyoñ w'ave nye ; amu na, jam ete nde Jehova Zambe wôé a ye botane wo de ésaé jôé ése, a mam mese wo wôé w'abi.
 - 11 Amu minzôzoé mi aye tame mane si nyô : ajô te m'atiñeti wo na, O kui fo'o wo wôé be monyoñ, a be bôte bôé b'ajeñe biôm, a be minzôzoé miôé, si jôé.
 - 12 Nge monyoñ, mone Hébreu, nge ngone Hébreu, be kuaneya nye be wo, nnye fe a boya wo ésaé mimbu misaman ; wôna mbu zañbwale ñwô w'aye suu nye a kôlô be wo a nto nti.
 - 13 Eyoñ w'asuu nye a kôlô be wo a nto nti, te suu nye a kôlô zesé:
 - 14 ô kôme'e kômesane nye biôm bi aso mbam mintômba wôé, a nseñe wôé b'atya'a bidi, a ébé jôé b'amiate vin ; ô va'a nye aval ane Jehova Zambe wôé a maneya botane wo.
 - 15 O simesa'ane fe na, ô nga to ôlo si ya Égypte, a Jehova Zambe wôé a nga kôté wo : ajô te m'atiñeti wo jam ete môse wu.
 - 16 A ye bo na, nge a jô wo na, M'aye ke kôlô be wo: amu a nye'e wo a nda jôé, amu fe a to mvo'é be wo;
 - 17 éyoñ éte w'aye nyoñ nsoñ a tube wô alo dé e bane'e mbé, wôna a ye bo mbo ésaé wôé nnôm éto. O bo'o fe mbo ésaé wôé ane minga aval ete.
 - 18 Eyoñ w'asuu nye a kôlô be wo a nto nti, ô bo'o te wô'ô jam ete ayaé; amu a boya wo ésaé mimbu misaman, tañe ya nya mbo ésaé tañ ébaé ; a Jehova Zambe wôé a ye botane wo mam mese w'abo.
 - 19 Beyôm bese b'aye tate bialé mimbam miôé, binyaka a mintômba, w'aye télé be étyi be Jehova Zambe wôé : w'aye bo te bo ésaé a jôm j'ataté bialé mbam binyaka wôé, nge tyi'i jôm j'ataté bialé mbam mintômba wôé mevu.
 - 20 W'aye bo ô ja'a je asu Jehova Zambe wôé mbu ôse vôm Jehova Zambe wôé a ye top, womien a bôte ya nda jôé.
 - 21 Nge e nji bo nyôle mvo'é ne selem, aval ane nge é ne éyem nge ndim, aval mbia jôm ese nyô, wôna o bo'o te tyi'i je Jehova Zambe wôé.
 - 22 W'aye di je mimbé miôé été : nyô ane te mfuban a nyô a ne mfuban b'aye di je avale da, aval ane b'adi mvin a nok.
 - 23 Ve jame da, w'aye bo te di metyi ya été ; w'aye sôé me si aval ane mendim.
-
- 16 1 B'a'ale'e ngon Abib, a ba'ale'e fe pâque be Jehova Zambe wôé ; amu ngon Abib nje Jehova Zambe wôé a nga soo wo Égypte alu.
 - 2 O tyi'i Jehova Zambe wôé biôme ya pâque, bi so'o mbam mintômba a mbam binyaka, vôm Jehova a ye tope na, jôé dé é tabe vôm ate.
 - 3 Te di fembé é ne mvusan été ; ja'a fembé é ne te mvusane été tañe melu zañbwa, fembé ya ékpwe'ele ; amu ô nga so si ya Égypte avô : nde te w'aye simesane môs ô nga so si ya Égypte melu mese ya ényiñe jôé.
 - 4 Jôm j'avusu fembé j'aye bo te yené be wo minné miôé mise tañe melu zañbwa ; nalé fe minsôn w'aty'i mam me ngô'é môse ya ôsu mi aye bo te bômbô ngume alu akekui mam me tyé.

- 5 W'aye bo te tyi'i pâque vôm éziñ mimbé miôé été, mmie Jehova Zambe wôé a ve wo ;
- 6 ve vôm Jehova Zambe wôé a ye tope na, jôé dé é tabe vôm ate, vôm ate w'aye tyi'i pâque mam me ngô'é, éyoñ jôp d'adim, afôla mbu ya ô nga so de Égypte.
- 7 W'aye bupe je a di je vôm Jehova Zambe wôé a ye top : wôna mam me tyé w'aye kôñelan, a ke menda bindelé môé.
- 8 W'aye bo ô ja'a fembé é ne te mvusan tañe melu mesaman ; alu zañbwale nde d'aye bo beta nya ésulane be Jehova Zambe wôé ; w'aye bo te bo ésaé éyoñ éte.
- 9 Lañe'e besondô zañbwa mfa'a wôé : w'aye tate lañe besondô bete zañbwa akôlô éyoñ w'ataté futi fa betetele be nlisi été.
- 10 Nde w'aye ba'ale fête ya besondô be Jehova Zambe wôé a mveane ya jôm wo wôé w' ave é bo mvean ane nlem w'anye'e, ñwô w'aye ve, aval ane Jehova Zambe wôé a botane wo ;
- 11 a w'aye va' asu Jehova Zambe wôé, womien, a mona fame wôé, a mona minga wôé, a mbo ésaé wôé a ne fam, a nyô a ne minga, a mone Léвите a to mimbé miôé été, a ntabe, a monenyui, a nkus, be to be wo, vôm Jehova Zambe wôé a ye tope na, jôé dé é tabe vôm ate.
- 12 A w'aye simesane na ô nga to ôlo Égypte : nde w'aye ba'ale mevinda mete a bo me.
- 13 Ba'ale'e fête ya bibem tañe melu zañbwa, éyoñ éte ô kôaneya biôme ya nseñe wôé b'atya'a bidi, a ébé jôé b'amiate vin:
- 14 a w'aye va'a fête jôé été, womien, a mona fame wôé, a mona minga wôé, a mbo ésaé wôé a ne fam, a nyô a ne minga, a mone Léвите, a ntabe, a monenyui, a nkus, be to mimbé miôé été.
- 15 W'aye ba'ale fête be Jehova Zambe wôé tañe melu zañbwa vôm Jehova a ye top; amu Jehova Zambe wôé a ye botane wo mfôane wôé ôse, a ésaé ése ya mo môé, nde w'aye va'a mimfa'a mise.
- 16 Befam bôé bese b'aye kui asu Jehova Zambe wôé vôm a ye top ngum mbu mekui mela: éyoñ fête ya fembé é ne te mvusan, a éyoñ fête ya besondô, a éyoñ fête ya bibem; nde fe b'aye bo te kui asu Jehova te jôme mo:
- 17 môat ase a ye ve ane a ne ngule ya bo, aval ane ébotane ya Jehova Zambe wôé a veyo wo é né.
- 18 w'aye télé betyi'i mejô a bivet mimbé miôé mise, mmie Jehova Zambe wôé a ve wo, aval ane meyoñe môé me né; mbe b'aye tyi'i bôte mejô nya ntyi'ane.
- 19 Te vite nya ntyi'ane mejô: te semé mingum mi bôt; nalé fe te nyoñe tañe ya nkus ; amu tañe ya nkus j'ave mis beyeme mam ndim, a vite mejô ya bôt be ne zôsô.
- 20 W'aye tôñe jam é ne nya zôsô, ajô te nde w'aye nyiñ, a nyoñe si Jehova Zambe wôé a ve wo, é bo ngape jôé.
- 21 Te bé avale élé éziñe ya bo Ashera mfôm autel Jehova Zambe wôé, nnye w'aye lôñ.
- 22 Nalé fe w'aye bo te télé akôn; nde Jehova Zambe wôé a vini.
- 17** 1 W'aye bo te tyi'i Jehova Zambe wôé nnôm ényaka, nge ntômba, é ne éyeme nyô, nge jôm éziñ é ne abé ; amu mbia jôme le be Jehova Zambe wôé.
- 2 Nge be koé fam nge minga zañe jôé, mimbé miôé mi éziñ été, mmie Jehova Zambe wôé a ve wo, a bo'o jam é ne abé mise me Jehova Zambe wôé, a tyam élate jé,
- 3 nnye ate a keya bo bezambe befe bisaé, a kañe be, nge kañe jôp, nge ngon, nge nsamba éziñe ya yôp, mbie me nji tiñeti,

- 4 a be kate wo, a ô wôôya de ; éyoñ été w'aye tu'a sili ; nge e ne nya ajôô, a jam ete e bo été na, aval mbia jam ete d'aboban Israël,
 - 5 wôna w'aye zu fam éte nge minga ate, nyô a nga bo mbia jam ate, mimbé miôé, fam éte ébien nge minga ; a w'aye lume be mekok a wôé be.
 - 6 Nyô a ye wu, b'aye wôé nye a anyu ya bengaa bebaé, nge bengaa bela ; b'aye bo te wôé nye a anyu ya ngaa wua.
 - 7 Wo ya bengaa ñwô w'aye tate bi nye a wôé nye, mo me bôte bese mvua. Nalé ate w'aye vaa abé te zañe jôé.
 - 8 Nge ajô d' akui é dañe wo ayaé ya tyik, metyi li metyi li, nkate li nkate li, mbibane li mbibane li, mam mete me to mame ya minkobô mimbé miôé été; wôna w'aye kôlô si, a bet a ke vôme Jehova Zambe wôé a ye top;
 - 9 nde w'aye kui vôm beprêtre, Belévite, be to, a kui fe be ntyi'i mejô a ye bo melu mete: w'aye sili ajô te; mbe b'aye liti wo ntyi'ane ya ajô.
 - 10 Nde w'aye bo aval ane ntyi'ian ôte w'alôt, ñwô b'aye liti wo vôm Jehova a ye top; a w'aye ve ngule ya bo mam mese b'aye ye'ele wo:
 - 11 aval ane atiñ b'aye ye'ele wo d'aye lôt, avale fe ane ntyi'an b'aye kate wo ô né, aval ete nde w'aye bo; w'aye bo te yale feñ a li'i ntyi'an b'aye liti wo, mfa'a ya mbo nnôm, nge mfa'a ya mbo nga.
 - 12 Môt a bo ébiasé, vôm a bo te vôôlô prêtre, nyô a tele a bo ésaé wôé asu Jehova Zambe wôé, nge te vôôlô ntyi'i mejô, môt ate a ye wu: a w'aye vaa abé te Israël été.
 - 13 Wôna bôte bese b'aye wôk, a ko woñ, te fe beta bo ébiasé.
 - 14 Eyoñ ô kuiya si Jehova Zambe wôé a ve wo, a nyoñe je, a tabe été, a jô na, M'aye télé njô bôt a jôô ma, aval ane meyoñe mese m'abômane ma;
 - 15 w'aye fo'o télé nye njô bôt a jôô wo, nyô Jehova Zambe wôé a ye top: môte wua a so'o bobenyoñe bôé nnye w'aye télé njô bôt a jôô wo; ô nji yiane télé môt ya ayoñ afe a jôô wo, nyô a nji bo monyoñ.
 - 16 Ve jame da, a ye bo te kôôlane émien bikabela, nge tindi bôte na be bulan Égypte, amu a ye kôôlane bikabela ; amu Jehova a maneya jô mia na, Ataté éyoñe ji mi aye bo te fe beta bulane zen éte.
 - 17 Nalé fe na, a ye bo te kôôlan émien binga, nde te nleme w'aye bo te kôñelan mfa'a mfe: nalé fe a ye bo te dañe kôôlan émien argent a or.
 - 18 A ye bo na, éyoñ a ye tabe éto njôô ya ayoñe dé, a ye tili mejô ya atiñe di kalate été, me so'o ma me ne be beprêtre, Belévite :
 - 19 Kalate ate a ye tabe be nye, nde aye lañ été melu mese ya ényiñe jé; nde te a ye ye'é ko Jehova Zambe wé woñ, mfa'a ya ba'ale mejô mese ya atiñe di a memvinda ma, a bo me;
 - 20 nalé nleme wé w'aye bo te betebane yôp a dañe bobenyañe bé, nnye fe a ye bo te yale feñ mfa'a ya mbo nnôm, nge mfa'a ya mbo nga a li' atiñ: ajô te nde melu mé m'aye bo abui éto njôane jé, émien a bone bé, zañe ya Israël.
-
- 18** 1 Beprêtre, Belévite, e ne na, ngum ayoñe Lévi, b'aye bo te bi jôm nge ngap nsamba Israël : b'aye bo be ja'a mimveane ya Jehova b'abo a nduan, a ngape jé.
 - 2 Nde b'aye bo te bi ngap zañe ya bobenyañe bap: Jehova nnye ane ngape jap, aval ane a nga jô be.
 - 3 Jôm bôt b'ayiane ve beprêtre, é so'o be ba b'aty'i jôm, to é ne nnôm ényaka nge ntômba, é ne na, b'aye ve prêtre éname wo, a memañe mebaé, a ôsañ.
 - 4 W'aye ve nye bembômô bibuma ya fône jôé, a mfefé vin wôé, a mbone wôé, a jôme ya ôsu mevule mintômba miôé.
 - 5 Amu Jehova Zambe wôé a tobeya nye meyoñe môé mese na, a tebe a bo ésaé a jôé Jehova, émien a bo be fam bé nnôm éto.

- 6 Nge mone Léвите a so mimbé mi aka'a miôé mi éziñ vôm ase Israël, vôm a wôô tabe, a ke vôm Jehova a ye top a nkômban ôse ya nlem;
7 wôna a ye bo ésaé a jôé Jehova Zambe wé, aval ane bobenyañe bé bese Belévite b'abo, ba b'atebe valé asu Jehova.
8 B'aye bi mengape ya di avale da, te lañe jôm j'aso nkuane biôm beésa.
9 Eyoñ w'aye kui si Jehova Zambe wôé a ve wo, te yé'é mboane mbia be mame ya meyoñe mete.
10 B'aye bo te yen mô't be wo, nyô a lô'tô mona fame wé nge mona minga wé nduan été, nyô a bo a bo'ô mame ya bemvi'i, a nyô a bi'i mam zene ye ntyi'ane betit, nge mbimbiañ, nge ngengañ,
11 nge mbi minkuk, nge nyô a bo a sili'i bekôn, nge mbo mesimba, nge ngengam.
12 Amu nyô ase a bo mam mete a ne mbia jôme be Jehova : nalé fe amu mbia be mam mete Jehova Zambe wôé a titane be asu dôé.
13 W'aye tabe nya zôsôô be Jehova Zambe wôé.
14 Amu meyoñ w'aye vamban mete, mme m'avô'ôlô ba b'abi'i mam zene ya ntyi'ane betit, a mimvimvi'i; ve mfa'a wôé, Jehova Zambe wôé a nji jibi wo ô bo nalé.
15 Jehova Zambe wôé a ye télé wo nkule mejô a so'ô zañe jôé, be bobenyoñ, aval ane ma; nnye ate mi aye vô'ôlô;
16 aval ese ane ô nga ja'é Jehova Zambe wôé Horeb môse ya beta ésulán, a jô na, Me bo'ô te beta wôô tyiñe Jehova Zambe wom, me bo'ô fe te beta yene beta nduane nyô, me za wu.
17 Ane Jehova a nga jô me na, Be maneya jô mvaé jam b'ate kobô.
18 M'aye télé be nkule mejô a so'ô be bobenyañe bap, aval ane wo; a m'aye futi mejô mam anyu dé été, nalé a ye kate be mam mese m'aye tiñeti nye.
19 A ye bo na, nyô ase a ye bo te wôô mejô mam, mme mete a ye kobô a jôé dam, m'aye sili jam ete be nye.
20 Ve nkulu mejô, nyô a ye kobô éfia jia ya mebun a jôé dam, ji me nji jô nye na a kobô jôé bezambe befe, nkulu mejô ate a ye wu.
21 Nge w'ajô nleme wôé été na, Efia Jehova a nji kobô, bi aye yeme je aya ?
22 éyoñ nkulu mejô a kobô a jôé Jehova, nge jam ete d'abo te tôñe valé, nge boban, wôna jam Jehova a nji kobô nde le: nkulu mejô ate a kobôya de a mebun, w'aye bo te ko nye woñ.

- 19** 1 Eyoñ Jehova Zambe wôé a ye tyi'i meyoñ, si jap nje Jehova Zambe wôé a ve wo, a w'aye jiane bito biap, a tabe minlam miap, a menda map;
2 w'aye télé minlam mila mfa'a wôé si jôé été, nje Jehova Zambe wôé a ve wo na ô nyoñe je.
3 W'aye kôme zen a tyi'i minné ya jôé bitune bila, nyô Jehova Zambe wôé a ve wo mfa'a ya ngape jôé, nde te ñwôé bôt ase a ye tupe wôé.
4 Ajô ñwôé bôt nde di, nyô a ye tupe wé a nyiñ: mô't ase a wôé mô't ba nye be to, fu'an, te na a nga bo a siñe' nye melu mvus;
5 aval ane éyoñ mô't a ke afan été a mô't ba nye be to, be ke ba'é bilé, a wo wé w'asuu ôvône na a ba'a élé, ôvône ke ô koo nke, a bibi mô't ba nye be to, nye ve wu; a ye tup a ke nlame wua ya minlam mite, a nyiñ:
6 a za bo na, nkune metyi a titan ñwôé bôt ate, éyoñ éte nlem ô nto nye ayôñ, a koane nye, amu zen é ne ayap, a bibi nye mbibane ya wôé nye; ve a nji bo nyô a nga yiane wu, vôm a nga to te siñe nye melu mvus.
7 Ajô te m'atiñeti wo na, Telé'é minlam mila mfa'a wôé.
8 Nge Jehova Zambe wôé a nene minné miôé, aval ane a nga tiñeti beéso bôé, a ve wo si se a nga tiñeti na a ye ve beéso bôé;

- 9 nge wo w'aye ba'ale atĩñ ése di a bo de, di m'atĩñeti wo môse wu na, ô nye'e Jehova Zambe wôé, a wulu mezene mé nnôm éto; éyoñ éte w'aye beté minlam mife mila mfa'a wôé, te lañe mili mite mila:
- 10 nde te metyi me ne te étom m'aye bo te kuleban si jôé, nje Jehova Zambe wôé a ve wo na é bo ngape jôé, a nalé metyi me tabe be wo.
- 11 Ve nge môť éziñ a siñe môť ba nye be to, a yabe nye, a kôlô si, a bibi nye mbia mbiban ane a ye wu, nnye fe a tup a ke nłame wua ya minlam mite;
- 12 éyoñ éte bemvendé ya nłame wé b'aye lôme bôt be ke nyoñe nye wôé, a kee nye mo me nkune metyi, nde te a ye wu.
- 13 Dise dôé d'aye bo te wô'ô nye éngôngo, ve w'aye vaa metyi me ne te étom mfa'a ya Israël, nde te mam môé m'aye ke mvo'é.
- 14 W'aye bo te vaa ndeme ya nné si ya môť mia nye mi to, nje ba ya melu kôa be nga telé, mfa'a ya ngape si w'aye nyoñ, si Jehova Zambe wôé a nga ve wo na ô nyoñe je.
- 15 Ngaa wua a ye bo te kôlô si a bo'olô môť amu mbia jam éziñ, nge amu abé éziñ, mfa'a ya mbia mboan éziñ a bo: anyu bengaa bebaé, nge anyu bengaa bela, nde d'aye yemete ajô.
- 16 Nge ékotekot ngaa j'akôlô si a bo'olô môť éziñ mfa'a ya mbia mboan éziñ,
- 17 éyoñ éte bôte bete bebaé, ba be bili ajô, b'aye tebe asu Jehova, asu beprêtre a betyi'i mejô b'aye bo melu mete;
- 18 a betyi'i mejô b'aye tu'a sili nya nsilane: a ye bo na, nge ngaa ate a bo ékotekot ngaa, a bôteya fe monyañe wé mejô;
- 19 éyoñ éte mi aye bo nye aval ane a nga simesane na a ye bo monyañe wé: nalé w'aye vaa abé te zañe jôé.
- 20 Nde ba b'ali'i b'aye wôk, a ko woñ, te fe beta bo aval abé te zañe jôé.
- 21 Mise môé m'aye bo te wô' éngôngo; ényiñ j'aye tañ ényiñ, dis d'atañe dis, asôñ d'atañ asôñ, wo w'atañe wo, abo d'atañ abo.
- 20** 1 Eyoñ w'akôlô si a ke wosane besiñe bôé, a yene bikabela, a bewagon ya bita, a bôt, bi dañe wo abui, w'aye bo te ko bie woñ; amu Jehova Zambe wôé a ne be wo, nyô a nga soo wo si ya Égypte.
- 2 A ye bo na, éyoñ mi aye kui bebé mewosan, prêtre a ye zu kobô bôt,
- 3 nde a ye jô be na, Vô'ôla'an, A Israël, môse wu mi zuya mewosan mfa'a ya besiñe benan: te kañesane na minlem mienan mi bo atek; te koane woñ, nge fô'ôban, nalé fe te wô'ane be angôndô;
- 4 amu Jehova Zambe wônan nnye a ne nyô a wulu nsamba wônan, mfa'a ya wosane besiñe benan ajô denan, a nyii mia.
- 5 Bivete fe bi aye kobô bôt, na, Za môť a ne va a maneya lôñ mfefé nda, a ngenan te ve wô Zambe ? a kelek a bulan nda jé, a za wu bita, môť mfe a viane ve je Zambe.
- 6 Za môť a ne fe va a maneya bé afupe mindik, a ngenan te di bibuma ya été? a kelek a bulan nda jé, a za wu bita, môť mfe a viane di bibuma ya été.
- 7 A za môť a ne va a maneya tiñeti minga aluk, ve a ngenan te nyoñe nye ? a kelek a bulan nda jé, a za wu bita, môť mfe a viane nyoñe nye.
- 8 Bivet bi aye fe beta kobô bôt, a bi aye jô na, Za môť a ne va a a ko woñ a bo ate'e nlem? a kelek a bulan nda jé, a za bo na minlem mi bobenyañ mi aye nyeme aval ane nleme wé.
- 9 A ye bo na, éyoñ bivet bi aye mane kobô bôt, bi aye telé benya bivete ya minsamba asuzo'o bôt.
- 10 Eyoñ ô kuiya nłam bebé, a kômbô wosane wô, ô kate'e wô foé ya élat.
- 11 A ye bo na, nge w'abulane wo éyalane ya mvo'é, a dii wo mimbé, éyoñ éte a ye bo na, bôte bese b'aye koé été b'aye bo be yaka'ane wo, a bo wo bisaé.

- 12 Nge w'aye ben élat be wo, ve kômbô wosane wo, éyoñ éte w'aye dili wô bita:
- 13 éyoñ Jehova Zambe wôé a ye ve wô mo môé, w'aye wôé fam ése ya été a meyo me nkpwate mekôn:
- 14 ve binga, a ayôme bon, a biyem, a biôm bise bi ne nlam, biôm bise w'aye sa été, w'aye nyoñe bie bi bo ngape jôé ya nsa; nalé w'aye di biôm w'asa besiñe bôé, mbie Jehova Zambe wôé a veyá wo.
- 15 Aval ete nde w'aye bo minlam mise mi ne wo ôyap abui, mmie mi ne te bo minlame ya meyoñe ma.
- 16 Ve mfa'a ya minlame ya meyoñe ma, mmie Jehova Zambe wôé a ve wo na mi bo ngape jôé, w'aye bo te nyii jôm é veebe ;
- 17 ve w'aye jiane be ne meñ ! Behéthien, a Beamoréen, Becananéen, a Bephérézien, Behévien, a Bejébusien ; aval ane Jehova Zambe wôé a nga tiñeti wo ;
- 18 nde te b'aye bo te ye'ele mia mi tôñ mbia be mam map, mme be boya bezambe bap ; nalé mi nga ye bo Jehova Zambe wônan abé.
- 19 Eyoñ w'aye dili nlam bita melu ayap, éyoñ w'awosane wô a kômbô nyoñe wô, w'aye bo te ndamane bilé ya été a mba'an ôvôn ; amu éyoñ éziñ w'aye di été, a w'aye bo te ba'é bie ; amu na, ye élé ya fé é ne môť, ane w'aye dili je bita ?
- 20 Ve bilé w'ayeme na bi nji bo bilé bidi, mbie w'aye ndaman a ba'é ; a w'aye lôñ aka'a ya wosan nlam w'awosane wo, akekui w'aye nyoñeban.
- 21** 1 Nge be koé mbime môť be nga wôé, ô jô'ô afup été, si Jehova Zambe a ve wo na ô nyoñe je, be te yeme nyô a nga wôé nye ;
- 2 éyoñ éte bemvendé bôé a betyi'i mejô bôé b'aye zu, nde b'aye ve'e minté akui minlam mi abômane nyô be nga wôé :
- 3 a ye bo na, nlam ô ne bebé môť be nga wôé, bemvendé ya nlam ôte b'aye nyoñ ngon ényaka ya mbam, nyô be ngenan te bo je ésaé, é ngenane fe te dutu jôm éboñeté si ;
- 4 wôna bemvendé ya nlam ôte b'aye ke ngon ényaka éte mbi'ili ô bili mendim m'alôt, ñwô fe ô ne te nsenan nge mmiasan, a b'aye bu'u ngon ényaka éte tyiñ mbi'ili vôm ate.
- 5 Nde beprêtre bone be Lévi b'aye zu bebé ; amu mbe Jehova Zambe wôé a maneya tope na b'aye bo nye bisaé, a botane bôt a jôé Jehova ; ajô se a mbiban ôse bi aye lôť ve aval ane b'ajô.
- 6 Nde bemvendé bese ya nlam ôte, ba be to môť be nga wôé bebé, b'aye sôpe mom map ngon ényaka éte yôp, nyô tyiñ é nga bu'uban mbi'ili été ;
- 7 a b'aye yalan a jô na, Mo mangan me nji kuli metyi ma, mise mangane fe te yene me.
- 8 A Jehova , jamé'é bôte bôé Israëł, mbe ô nga kôťé, a te kañese na, metyi me ne te étom me lí'i zañe ya bôte bôé Israëł. Wôna metyi mete m'aye jambane be.
- 9 Nalé w'aye vaa metyi me ne te étom zañe jôé, éyoñ w'aye bo jam e ne zôsô mise me Jehova.
- 10 Eyoñ w'akôłô si a ke wosane besiñe bôé, a Jehova Zambe wôé a ve be mo môé, a w'ake be minkôm,
- 11 w'ayene fe abeñe minga mfa'a ya minkôm, a yi nye, a kômbô nyoñe nye a bo minga wôé ;
- 12 éyoñ éte w'aye ke nye nda jôé ; wôna a ye sôťé nlô, a tyi'i biaé ;
- 13 a ye fe vaa mengômesan ya nkôm nyôle jé, a tabe nda jôé, a yi ésa ba nyia ngum ngon : mvus éte nje w'aye ke be nye, a bo nnôme wé, nnye ke a bo nyo nga.

- 14 A ye bo na, nge w'abo te yen mvaé be nye, éyoñ éte w'aye suu nye mfa'a ôse a kômbô ke ; ve w'aye bo te ve'ele kuane nye a moné, ô bo'o fe te bo nye mame ya ôlo, amu ô veyá nye ôson.
- 15 Nge mô't a bili binga bebaé, nyina a nyeke'e, nyina a vini'i, bebaane be maneya fe biaé nye bon, nyô a nye'e a nyô a vini ; nalé fe nge ntôle mone fam ô ne mone nyô a nga vini;
- 16 éyoñ éte a ye bo na, mô's a ye kape bone bé akum a bili, a ye bo te télé mone ya nyô a nye'e éto ntô a dañe mone ya nyô a vini, nnye a ne ntô :
- 17 ve a ye meme nyô ane ntô, mone ya nyô a vini, a ve nye mengap mebaé biôm bise a bili ; amu nnye ate a ne atata'a ya ngule jé ; ngule ya ntô é ne énjé.
- 18 Nge mô't a bili mona fam a ne ntip a melo, nyô a bene wô'ô tyiñe ésa, nge tyiñe nyia, a kôsa bo b'abôme nye, nnye te vô'ôlô be ;
- 19 wôna ésa ba nyia b'aye bi nye, a kui nye bemvendé ya nlame wé, mbé aka'a ya vôme wé ;
- 20 nde b'aye jô bemvendé ya nlame wé na, Mone wongan nyô a ne ntip a melo, a bene fe wô'ô tyiñe jangan ; a ne ndo'o bidi, a nso'o bilam.
- 21 Nde befam bese ya nlame wé b'aye lume nye mekok a wôé nye: nalé w'aye vaa abé te zañe jôé ; a Israël ase a ye wôk, a ko woñ.
- 22 Nge mô't a boya mbia jam a yiane wu nye, a b'awôé nye, a w'atyelé nye élé yôp;
- 23 mbim w'aye bo te li'i ô tyele élé nye élé ngum alu, ve w'aye fo'o jame nye mô's ôte ôbien ; amu nyô a ne ntyelane yôp a ne biyo'é be Zambe ; nde te w'aye bo te ndamane si jôé Jehova Zambe wôé a ve wo na é bo ngape jôé.

- 22** 1 W'aye bo te yen nnôm ényaka monyoñ nge ntômba wé bi yale'e fé, ô viane sobo bie : w'aye fo'o beta ke bie be monyoñ.
- 2 Nge monyoñ a nji bo wo bebé, nge na, ô nji yeme nye, wôna w'aye zu je nda jôé, a j'aye tabe be wo akekui monyoñ a ye jeñe je, a wo ya bulane nye je.
- 3 W'aye fe bo éjakase jé aval ete ; w'aye fe bo ngômesane jé aval ete ; w'aye fe bo jôm ése ya monyoñ é dimiya aval ete, nje a nga dimili, a wo ô yeneya : womien ô vo'o sobô.
- 4 W'aye bo te yen éjakase monyoñ nge nnôm ényaka wé bi kuya si zenezen, ô viane sobô bie : w'aye fo'o volô nye a beta bete bie.
- 5 Minga a ye bo te jaé jôme fam, nalé fe fam te jaé ngômesane minga ; amu mô't ase a bo mam mete a ne mbia jôm be Jehova Zambe wôé.
- 6 Nge w'atem ô tôbaneya dumba'a ônon zen w'ake, nge élé éziñ nge si, biye nge metyi bi to été, nyia ke a bô'ô biye, nge metyi, w'aye bo te nyoñe nyia ba biye :
- 7 w'aye fo'o suu nyia, ve ô ne ngule ya nyoñe biye mfa'a wôé ; ajô te nde mam môé m'aye bo mvo'é, a melu môé m'aye bo abui.
- 8 Eyoñ w'alôñ mfefé nda, éyoñ éte fe w'aye lôñ nka'ale mbôma'ane andile dôé yôp, nde te ô bo te dutu metyi mfa'a ya nda jôé, nge mô't a ku valé.
- 9 W'aye bo te mias afupe mindi'i dôé mevale me mvoñe mebaé, bibuma bise bi za jañ, mvoñ ô nga mias, a nyô afup é nga vu.
- 10 W'aye bo te senane si ô lat nnôm ényaka a éjakas nsamba wua.
- 11 W'aye bo te jaé jôm é ne ntiñane biôm mevale meva, mevule me ntômba a minsinga mi ndombo mfula'ane.
- 12 W'aye bo meze'ele minka minyine ya ngômesane jôé, nje w'abuti nyôle jôé.
- 13 Nge mô't a lu'u minga, a jô'ôbô nye, a vini nye,
- 14 a bo'olô nye mam me ne ôson, a ve nye jôé abé, a jô na, Me nga nyoñe minga nyô, ve éyoñ me nga ke nye bebé, me nji koé mendeme ya éndun be nye ;
- 15 éyoñ éte ésa ngon éte, ba nyia, b'aye zu mendeme ya éndun ngon éte vô'm bemvendé ya nlam ôte be to mbé akak ;

- 16 a ésa ngon a ye jô bemvendé na, Me nga ve môte nyô ngo jame na a luk, nde a vini je ;
- 17 tama yenan, a viane ya bo'olô nye mam me ne ôson, a jô na, Me nji koé mendeme ya éndun be ngo jôé ; ve mendeme ya éndun ngo jam, mme ma. Nalé b'aye kuli ngômesan éte mise bemvendé ya nlam.
- 18 Wôna bemvendé ya nlam ôte b'aye bi môte ate a bôme nye ;
- 19 b'aye fe tupe nye tañe besicle be argent ntet, a nyoñe be, a ve be ésa ngon, amu a nga zu ve éndune ngone ya Israël mbia jôé : ngon éte j'aye bo minga wé ; a vo'o suu je melu mese a to.
- 20 Ve nge jam été e bo na, be nji koé mendeme ya éndun be ngon éte ;
- 21 éyoñ éte b'aye zu ngon éte mbé si nda ésa, a befame ya nname wé b'aye lume je mekok a wôé je, amu é maneya bo akut Israël été, a bo bijabô nda ésa wé : nalé ate w'aye vaa abé te zañe jôé.
- 22 Nge be koé fam ba minga a ne nlu'uane fam be jô'ôbô'ô, éyoñ éte bebaane b'aye wu, fam é nga jô'ôbô minga, a minga émien : nalé w'aye vaa abé te Israël.
- 23 Nge ngon é ne éndun é ne, é to ntiñetane na j'alu'u fam, a fam j'akoé je nlam, a jô'ôbô je ;
- 24 éyoñ éte mi aye kuli be bebaane mbé aka'a ya nlam ôte, nde mi aye lume be mekok, a wôé be ; ngon, amu é nji yôn, é to fe nlam ; a fam, amu é maneya ndaman ngale ya môte ba nye be to : nalé ate w'aye vaa abé te zañe jôé.
- 25 Ve nge fam j'akoé ngon é ne ntiñetane na j'alu'u fam afup, a fam éte j'abi je a ngu, a jô'ôbô je ; éyoñ éte fam é nga jô'ôbô je nje étam j'aye wu :
- 26 ve w'aye bo te bo ngon éte jôm ; amu ngon é nji bi abé j'ayiane wu de : amu jam été e ne aval ane éyoñ môte a kôlô si, a wôé môte ba nye be to ;
- 27 amu a nga koé je afup, ngon é ne ntiñetane na j'alu'u fam é nga yôn, ve môte ya nyii je momo.
- 28 Nge fam j'akoé ngon é ne éndun, é nji bo ntiñetane na j'alu'u fam, ve bi je, a jô'ôbô je, be koé fe be ;
- 29 éyoñ éte fam é nga jô'ôbô je j'aye ve ésa ngon besicle be argent mewôm metan, a ngon éte j'aye bo minga wé, amu a nga ve je ôson ; a se ngule ya suu je melu mese a to.
- 30 Fam j'aye bo te nyoñ nga ésa, nalé fe j'aye bo te kui éndelé ésa.

- 23** 1 Nyô a ne ndamane mimbañe mi fam, nge atyel ntyi'ane étun, a ye bo te nyin ésulane ya Jehova.
- 2 Mon ane mbialan mejian a ye bo te nyin ésulane ya Jehova ; te ke môte ya be nye a ye nyin ésulane ya Jehova akekui miaé awômô.
- 3 Mon Ammonite a mone Moabite a ye bo te nyin ésulane ya Jehova ; te ke môte ya be be a ye nyin ésulane ya Jehova akekui miaé awômô nnôm éto ;
- 4 amu be nji zu tôbane mia zen, be bili fembé a mendim, éyoñ mi nga so Égypte, nalé fe amu be nga kuse Balaam mone Beor a so'o Pethor mfa'a ya Mésopotamie a tebe wo ngame yat, a yo'é wo.
- 5 Ve a kôsa bo nalé, Jehova Zambe wôé a nga bene vô'ôlô Balaam ; ve Jehova Zambe wôé a nga kôñelane biyo'é bite bi bo bibotan mfa'a wôé, amu Jehova Zambe wôé a na nye'e wo.
- 6 W'aye bo te jeñe na, be yene mvo'é nge na akume dap e ke ôsu melu mese w'aye tabe nnôm éto.
- 7 W'aye bo te yene mon Edomite ane mbia jôm ; amu ane monyoñe wôé : w'aye bo te yen mone Égyptien ane mbia jôm ; amu ô nga to ntaye si jé.
- 8 Bone ya miaé lala b'abialé be be b'aye nyin ésulane ya Jehova.

- 9 Eyoñ w'akôlô si a ke vule minkane ya wosane besiñe bôé, éyoñ éte w'aye ba'ale womien mfa'a ya mbia jôm ase.
- 10 Nge môť éziñ a ne be mia, a to te mfuban amu jam éziñ a nga tem alu, éyoñ éte a ye kôlô minkan, a ye bo te zu minkan été:
- 11 ve aye bo na, éyoñ ngô'é j'aye bo, a ye wobane mendim; éyoñ jôp e dimeya, a ye zu minkan été.
- 12 W'aye fe bi vôm minkan atan, vôm w'aye bo ô kelek:
- 13 w'aye fe bi ôfak biôm biôé ya mewosan été; a ye bo na, éyoñ w'asômbô atan valé, w'aye fa'a vie si, a kôñelan, a vise jôm j'aso be wo:
- 14 amu Jehova Zambe wôé a ke a wulu minkane miôé, a kômbô nyii wo, a ve besiñe bôé asu dôé ; ajô te minkane miôé mi aye bo étyi, nde te a ye bo te yen mvine jôm be wo, a lume wo mvus.
- 15 W'aye bo te kee mbo ésaé a tubeya be ésa wé a zu be wo be ésa wé:
- 16 a ye tabe be wo, zañe jôé, vôm émien a ye top mbé wua ya mimbé mi aka'a miôé été, vôm a dañe yene mvaé: w'aye bo te kpwe'ele nye.
- 17 Minga bijabô a ye bo te bo mfa'a ya bengone ya Israël, nalé fam bisôk j'aye bo te bo mfa'a ya bo be fame ya Israël.
- 18 W'aye bo te zu ma'ane ya minga bijabô nda Jehova Zambe wôé été a ya'an atiñ éziñ, nge ma'ane me mvu: amu biôm bite bibaane bi ne mbia jôm be Jehova Zambe wôé.
- 19 Te kôlé monyoñe jôm ô nyoñe nsenge ; nsenga ya moné, nsenge ya bidi, nge nsenge ya jôm éziñ be wô'ô kôlé a nyoñe nsenge.
- 20 O ne ngule ya kôlé môť ya ayoñ afe, ô nyoñ nsenge, ve w'aye bo te kôlé monyoñ a nyoñ nsenge, nde te Jehova Zambe wôé a ye botane wo mam mese w'afuti wo wôé, mfa'a ya si w'aye nyin été na ô nyoñe je.
- 21 Eyoñ w'aye tiñeti Jehova Zambe wôé atiñ, w'aye bo te bo éles ya tôé de: amu Jehova Zambe wôé a ye fo'o sili jam ete be wo, e nga ye fe bo abé be wo.
- 22 Ve nge w'aye bo te tiñeti, d'aye ke bo abé be wo.
- 23 W'aye ba'ale jam ese e kuiya biyaé biôé a bo de; aval ese a ne ô nga tiñeti Jehova Zambe wôé, mvean ane nlem w'anye'e, ñwô ô maneya tiñeti a anyu dôé.
- 24 Eyoñ w'azu afupe mendi'i ya môť mia nye mi to, éyoñ éte ô ne ngule ya di bibuma bite ane w'anye'e a jaé; ve w'aye bo te futi jôm mvé jôé.
- 25 Eyoñ w'azu tetela nlisi ya môť mia nye mi to, éyoñ éte ô ne ngule ya bu'u minlô a wo wôé; ve w'aye bo te sem tetela nlisi ya môť mia nye mi to a fa.
- 24** 1 Eyoñ fam j'anyoñe minga, a lu'u nye, éyoñ éte a ye bo na, nge mise mé me bo te yene nye mvaé, amu a yeneya mbia jam éziñ be nye, wôna a ye tili nye kalate ya suu nye, a ve nye mo, a suu nye a kôlô nda jé.
- 2 Eyoñ a kôlôya nda jé, a ne ngule ya ke bo nga be môť mfe.
- 3 Nge nnôme ya mvus a te vini nye, a tili fe nye kalate ya suu nye, a ve nye nye mo, a suu nye a kôlô nda jé; nge na nge nnôm ya mvus ate a wu, nyô a nga nyoñe nye a bo minga wé;
- 4 nnôme wé ya ôsu a nga suu nye, a se ngule ya beta nyoñe nye a bo minga wé, éyoñ éte a ndamaneya; amu nalé a ne mbia jam mise me Jehova: a w'aye bo te ve si abé, nyô Jehova Zambe wôé a ve wo na é bo ngape jôé.
- 5 Eyoñ môť a nyoñ mfefé minga, a ye bo te ke nsamba mewosan, nalé fe b'aye bo te ve nye ngum ésaé: a ye tabe jale dé zesé tañ ngum mbu, a ve minga a nga nyoñ meva'a nlem.
- 6 Te ke môť a ne nyoñe jôm b'ako'o je bidi nge ngok éban: amu a nyoñ ényiñe môť éban.

- 7 Nge be koé môť éziñ a wupe bobenyañe bé bone be Israël, nnye fe a bo môť ate ôlo, nge kuane nye; éyoñ éťé ñwuwup ôte w'aye wu: nalé ate w'aye vaa abé te zañe jôé.
- 8 Mfa'a ya ébubua ôkone ya zam, ô tabe'e ntyele na, ô ba'ale mam mese ngu, a bo fe mam mese beprêtre Belévite b'aye ye'ele mia: aval ane me ga tiñeti be, aval ete mi aye ba'ale mboan.
- 9 Simesa'ane jam Jehova Zambe wôé a nga bo Marie zene yôp, éyoñ mi nga so Égypte.
- 10 Eyoñ w'akôlé môť mia nye mi to aval ékôla éziñ, w'aye bo te nyin nda jé a ke nyoñ éban be nye.
- 11 W'aye tebe atan, a môť w'akôlé jôm, nnye a ye zu éban éťe atan vôm ô to.
- 12 Nge a ne nzôzoé, w'aye bo te bômbô éban éťe é to be wo;
- 13 ve w'aye fo'o bulane nye éban éťe éyoñ jôp d'adim, nde te a ye bômbô ngômesane jé éťé, a botane wo: nalé jam ete d'aye bo zôsô mfa'a wôé asu Jehova Zambe wôé.
- 14 W'aye bo te kpwe'ele mbo ésaé a ne azoé a ôsame, to a ne môťe ya bobenyoñe bôé, to môťe ya mintabe mi atabe si jôé mimbé mi aka'a miôé éťé:
- 15 w'aye ve nye tañe jé môs w'ayian, nalé fe jôp d'aye bo te dim tañ éťe é to (amu a ne azoé, nleme wé ô maneya fe timbi mfa' ôte); a za yône be Jehova ajô dôé, a jam ete e bo abé mfa'a wôé.
- 16 B'aye bo te wôé beésa étome bon, nalé fe b'aye bo te wôé bon étom beésa : môť ase a ye wôéban étom abé dé émien.
- 17 W'aye bo te vite nya ntyi'ane mejôô ntabe w'ayiane yen, nge monenyui, nge nyoñ ngômesane nkus éban;
- 18 ve w'aye simesane na ô nga to ôlo Égypte, a Jehova Zambe wôé a nga kôťe wo valé: ajô te m'atiñeti wo ô bo jam ete.
- 19 Eyoñ w'akôane bidi afupe dôé, a vuan mbom nlisi afup, te beta ke nyoñe wô: w'aye bo jome ya ntabe, a monenyui, a nkus; nde te Jehova Zambe wôé a ye botane wo bisaé bise ya mo môé.
- 20 Eyoñ w'abibi élé olive jôé, te beta ba'alane bibi mintya: jôme ya éťé j'aye bo jôme ya ntabe, a monenyui, a nkus.
- 21 Eyoñ w'akôane bibuma ya afupe mindi'i dôé, te beta ba'alane kolé bie: jôme ya éťé j'aye bo jôme ya ntabe, a monenyui, a nkus.
- 22 A w'aye simesane na ô nga to ôlo si ya Égypte: ajô te m'atiñeti wo ô bo jam ete.

- 25** 1 Nge bôt be bili ajô, a b'ake vôm b'atyi'i mejô, a betyi'i mejô b'atyi'i be ajô te; éyoñ éťe b'aye kale nyô a ne zôsô, a ve nyô a ne abé mekua.
- 2 A ye bo na, nge mbia môť ate a ne nyô a yiane biban, wôna ntyi'i mejô a ye bôé nye si, a b'aye bibi nye asu dé tañe minkassa, aval ane abé dé e né.
- 3 Ane ngule ya ve nye minkassa mewôm menyin, a ye bo te lôte tañ éťe; a za bo na, nge a ye lôť, a bibi nye minkasa abui a dañ abim ete, wôna monyoñ a ye viane yené aval ane mbia jôm be wo.
- 4 W'aye bo te dipe nnôm ényaka anyu, éyoñ a wulu fese yôp a vaa bikôla'a.
- 5 Nge bobenyañ b'atabe vôme wua, a wua ya éťé a wôé, te lí'i mon, wôna minga ya nyô a nga wu a ye bo te lu'u môť mfe ya atan: monyaña nnôm a ye nyine be nye, a nyoñe nye a bo minga wé, a bo nye ane monyaña nnôm a yiane bo.
- 6 A ye bo na, mon a ye taté biaé a ye bo éjiane ya jôé monyañ a nga wu, nde te jôé dé d'aye bo te jañ Israël éťé.
- 7 Nge môť ate a nji kômbô nyoñe minga monyañ, éyoñ éťe minga monyañ wé a ye ke mbé akak vôm bemvendé be to, a jô na, Monyaña nnôme wom a bene ve monyañe jôé Israël éťé; a bene bo me ane monyaña nnôm a yiane bo.

- 8 Eyoñ éte bemvendé ya nlame wé b'aye loene nye, a kobô nye: nge a tebe, a jô na, Me nji nye'e me nyoñe' nye;
 - 9 éyoñ éte minga monyañe wé a ye ke be nye vôm bemvendé be to, a vaa nye ékôndé abo, a tui nye menden asu; nde a ye yalan ajô na, Avale di nde b'aye bo mô't a ne te lôñ nda bôte monyañe wé.
 - 10 Nde jôé dé d'aye loban Israël éte na, Nda bôte ya nyô a bili ékôndé mvaan.
 - 11 Eyoñ befam bebiene bebiene b'ajuan, a minga mô'te wua a zu na a nyii nnôme wé mo me mô't a bibi nye, a same wo, a bi nye biôm bi fam;
 - 12 éyoñ éte w'aye seme nye wo, dise dôé d'aye bo te wô'ô éngôngo.
 - 13 W'aye bo te bi bityé b'ave'e biôme kop mevale meva mfe'e wôé éte, ji énen a ji étok.
 - 14 W'aye bo te bi avek mevale meva nda jôé éte, vi ônen a vi ôtok.
 - 15 W'aye bi étyé ya ve'e biôme kop é to mvo'é a zôsô ; w'aye fe bi ôvek ô ne mvo'é a zôsô : ajô te nde w'aye tabe de melu abui si Jehova Zambe wôé a ve wo.
 - 16 Amu ba bese b'abo avale mam ete, ba bese ba bo ékotekot, be ne mbia jôm be Jehova Zambe wôé.
 - 17 Simesa'ane jam Amalek a nga bo wo zen éyoñ mi nga so Égypte ;
 - 18 aval ane a nga tôbane wo zen, a wôé wo bôte ya mvus, ba bese be nga toñe wo mvus be mbe atek , éyoñ ô mbe nyôl atek a nju'an ; nnye te ke ko Zambe woñ.
 - 19 Ajô te a ye bo na éyoñ Jehova Zambe wôé a maneya ve wo awo'an be besiñe bôé bese mimfa'a mise, si Jehova Zambe wôé a ve wo na, ô nyoñe je ane ngape jôé, w'aye tyam ôsimesane ya Amalek yôp ese si ; w'aye bo te vuan.
-
- 26** 1 A ye bo na, éyoñ ô kuiya si Jehova Zambe wôé a ve wo na é bo ngape jôé, a nyoñe je, a tabe éte,
 - 2 w'aye nyoñ mbômô ya bibuma bise ya si éte, mbie w'aye soo bie si jôé Jehova Zambe a ve wo ; nde w'aye futi nye nkoé éte, a ke vôm Jehova Zambe wôé a ye tope na, jôé dé é tabe éte.
 - 3 Nde w'aye ke be prêtre a ye bo melu mete, a jô nye na, Môse wu m'akate Jehova Zambe wôé foé na, me kuiya si Jehova a nga tiñeti beésa bangan na, a ye ve bia.
 - 4 Nde prêtre a ye nyoñe nkoé mo moé, a télé wô si asu autel Jehova Zambe wôé.
 - 5 Nde fe w'aye yalan a jô asu Jehova Zambe wôé na, Tate wom a mbe mon Araméen bébé ya jañ ; ane a nga sis a ke Égypte, a tabe wôé, a to bôte tyôtyoé ; vôm ate a nga bo ayoñe bôt, anen, a éwôlô, a bôt abui.
 - 6 Ane Beégyptien be nga bo bia abé, a kpwe'ele bia, a beté bia mbia éto belo:
 - 7 ane bi nga yône be Jehova, Zambe ya beésa bangan, ane Jehova a nga wô'ô tyiñe jangan, a yene fe nju'u wongan, a ésaé jangan, a épkwe'ele jangan ;
 - 8 ane Jehova a nga soo bia Égypte a wo ô ne éwôlô, a wo ô ne nsaman, a beta angôndô, a mendem, a bitua bi mam ;
 - 9 a zuya bia vôme nyô, a ve fe bia si nyô, si menyañ a wôé bi alen.
 - 10 O lô, éyoñe ji me zuya mbômô bibuma ya si éte, nnye wo, a Jehova, ô veyama. Nde w'aye télé nye asu Jehova Zambe wôé, a kañ asu Jehova Zambe wôé :
 - 11 nde fe w'aye vak amu mvaé ése Jehova Zambe wôé a veyama wo, a nda bôte jôé, womien, a mone Léвите, a ntabe ô to zañe jôé.
 - 12 Eyoñ w'aye mane ve ngap awômô ése ya mfôane wôé mbu lale, ñwô ô ne mbu ya ve ngap awômô, éyoñ éte w'aye ve je mone Léвите, a ntabe, a monenyui, a nkus, nde te b'aye di mimbé mi aka'a miôé éte, a jaé.

- 13 Nde w'aye jô asu Jehova Zambe wôé na, Me maneya vaa biôme ya étyi nda jam, me veyá fe bie mone Lévíte, a ntabe, a monenyui, a nkus, aval ane ntiñetan ôse ô nga tiñeti ma : me nji tyame jame ya metiñe môé, nalé fe me nji vuane me :
- 14 me nji ke di jôme ya été melu me nga yôn mbim, nge kape jôme ya été me to te mfuban, nge ve jôme ya été mfa'a ya miñwuan : me maneya vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wom ; me maneya bo mam mese ô nga tiñeti ma.
- 15 Fombô'ô si vôm ô to éto jôé é ne étyi, yôp été, a botane bôte bôé Israël, a botane fe si ô nga ve bia, aval ane ô nga tiñeti beésa bangan, si menyañ a wôé bi alen.
- 16 Môse wu ñwô Jehova Zambe wôé a ve wo atiñe na, ô bo memvinda ma a minjôan : ajô te w'aye ba'ale bie a bo bie a nleme wôé ôse, a nsisime wôé ôse.
- 17 Wo ô maneya jô nya njôane môse wu na, Jehova a ne Zambe wôé, a na, w'aye wulu mezene mé, a ba'ale memvinda mé, a metiñe mé, a minjôane mié, a vô'ôlô tyiñe jé :
- 18 Jehova fe a maneya jô nya njôane môse wu na, wo ô ne ayoñ d'aye bo jôme jé émien, aval ane a nga tiñeti wo, a na, w'ayiane ba'ale metiñe mé mese ;
- 19 nde fe a ye bete wo yôp a dañe meyoñ mese a nga bo, mfa'a ya nkañan, a mfa'a ya jôé, a mfa'a ya duma ; nde fe na, w'aye bo ayoñ e ne étyi be Jehova Zambe wôé, aval ane a nga jô.

- 27** 1 Ane Moïse ba bemvendé ya Israël be nga tiñeti bôt, a jô na, Ba'ala'ane metiñe mese m'atiñeti mia môse wu.
- 2 A ye bo na, môse mi a ye dañe Jourdain a ke si Jehova Zambe wôé a ve wo, w'aye télé beta meko'o betetele, a kone me a ékon :
- 3 wôna w'aye tili me mejô mese ya atiñe di, éyoñ ô maneya dañ ; nde te w'aye ke nyine si Jehova Zambe wôé a ve wo, si menyañ a wôé bi alen, aval ane Jehova, Zambe ya beésô bôé, a nga tiñeti wo.
- 4 A ye bo na, éyoñ mi maneya dañe Jourdain, mi aye télé meko'o mete nkôl Ébal, mme m'atiñeti mia môse wu, a w'aye kone me a ékon.
- 5 Vôm ate w'aye lôñe Jehova Zambe wôé autel, autel mekok : w'aye bo te nambe me a évôle ya étyé.
- 6 W'aye lôñ autel ya Jehova Zambe wôé a meko'o me ne te mbaan ; nde w'aye ve Jehova Zambe wôé mimvean b'adi'i nduan été yôp :
- 7 a w'aye tyi'i mimveane ya bo mvo'é, a di vôm ate, a w'aye vak asu Jehova Zambe wôé.
- 8 Nde fe w'aye tili mejô mese ya atiñe di meko'o yôp ne sañesañ.
- 9 Ane Moïse ba beprêtre Belévite be nga kobô Israël ase, a jô na, Tabe' évô, a vô'ôlô, A Israël: Môse wu ô boya ayoñe ya Jehova Zambe wôé.
- 10 Ajô te w'aye ve tyiñe Jehova Zambe wôé mewôk, a bo metiñe mé a memvinda mé, mme m'atiñeti wo môse wu.
- 11 Ane Moïse a nga tu'a jô bôt môs ôte ôbiene na,
- 12 Bana b'aye tebe nkôle Garizim a botane bôt, éyoñ mi maneya dañe Jourdain : Siméon, a Lévi, a Juda, a Issacar, a Joseph, a Benjamin.
- 13 Bana ke b'aye tebe nkôl Ébal a ve biyo'é : Ruben, Gad, a Aser, a Zabulon, Dan a Nephtali.
- 14 Nde Belévite b'aye yalan, a jô befam bese ya Israël tyiñe yôpe na,
- 15 Biyo'é a môt a bo ngunemelan é ne nkpwelan nge nyeman, mbia jôm be Jehova, ésaé ya mo me ntyetyeñ, a télé je asoé. A bôte bese b'aye yalan a jô na, Amen.
- 16 Biyo'é a nyô a biasé ésa wé nge nyia. A bôte bese b'aye jô na, Amen.

- 17 Biyo'é a mô't a vaa ndem nné si ya mô't ba nye be to. A bôte bese b'aye jô na Amen.
- 18 Biyo'é a nyô a yale ndindim ô li'i zen a ke feñ. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 19 Biyo'é a nyô a vite nya ntyi'ane mejôô ntabe, a monenyui, a nkus b'ayiane yen. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 20 Biyo'é a nyô a jô'ôbô a nga ésa, amu a maneya kuli éndelé ésa. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 21 Biyo'é a nyô a jô'ôbô avale tit éziñ ese. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 22 Biyo'é a nyô a jô'ôbô kale jé, ngon ésa, nge ngone nyia. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 23 Biyo'é a nyô a jô'ôbô ntyia minga. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 24 Biyo'é a nyô a bibi mô't ba nye be to, asoé. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 25 Biyo'é a nyô a nyoñe tañe na a wôé mô't a ne te étom. A bôte bese b'aye jô na, Amen.
- 26 Biyo'é a nyô a bo te yemete mejô ya atiñe di na, a bo me. A bôte bese b'aye jô na, Amen.

- 28** 1 A ye bo na, nge w'aye tu'a vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wôé, a ve ngule ya bo metiñe mé mese m'atiñeti wo môse wu, Jehova Zambe wôé a ye bete wo yôp a dañe meyoñe mese ya si nyô:
- 2 a bibotane bina bise bi aye zu be wo, a koane wo, nge w'aye vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wôé.
- 3 Ebotan j'aye kui be wo nlam, a ébotan j'aye fe kui be wo afup.
- 4 Ebotan j'aye kui bibuma ya nyôle jôé, a bibuma ya si jôé, a bibuma ya biyeme biôé, mfôane ya binyaka bîoé, a bone ya mintômba miôé.
- 5 Ebotan j'aye kui nkoé wôé a mbe'e wôé w'atya'a bidi.
- 6 Ebotan j'aye kui be wo éyoñ w'anyin été, a ébotan j'aye fe kui be wo éyoñ wo kui atan.
- 7 Jehova a ye bo na, besiñe bôé b'akôlô si a wosane wo b'aye bôéban asu dôé: b'aye zu wosane wo zene jia, b'aye viane mate asu dôé mezene zañbwa.
- 8 Jehova a ye tiñeti wo ébotan menda vôm w'anaane bidi, a mam mese wo futi wo wôé été, a ye fe botane wo si Jehova Zambe wôé a ve wo.
- 9 Jehova a ye télé wo ô bo ayoñ e ne étyi be émien, aval ane a nga tiñeti wo ; nge w'aye ba'ale metiñe me Jehova Zambe wôé, a wulu mezene mé.
- 10 Nde meyoñe mese ya si nyô m'aye yene na ô nto nloene jôé Jehova; a m'aye ko wo woñ.
- 11 Jehova a ye jalé wo ne lut mfa'a ya bo wo mvaé, mfa'a bibuma ya nyôle jôé, a bibuma ya biyeme biôé, a bibuma ya si jôé, si Jehova a nga tiñeti beéso bôé na, a ye ve wo.
- 12 Jehova a ye kui wo mbamba jôme wé a ne édima, a ne na, yôp, a ve mveñe ya si jôé éyoñ mbu ya été, a botan ésaé ése ya mo môé: w'aye ve meyoñ abui bikôla, womien te nyoñ ékôla.
- 13 Jehova a ye bo wo nlô, sa njem: w'aye bo ve yôp, a w'aye bo si ; nge w'aye vô'ôlô metiñe me Jehova Zambe wôé, mme m'atiñeti wo môse wu, a ve ngule ya bo me,
- 14 a te yale feñ a li'i ajô da ya mejô m'atiñeti wo môse wu, mfa'a ya mbo nnôm, nge mfa'a ya mbo nga, mfa'a ya tône bezambe befe a bo be bisaé.
- 15 Ve a ye bo na, nge w'aye bo te vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wôé, a ve ngule ya bo metiñe mé mese a memvinda mé m'atiñeti wo môse wu, wôna biyo'é bina bise bi aye zu be wo, a koane wo.
- 16 Biyo'é bi a ye kui be wo nlam, a biyo'é bi aye fe kui be wo afup.
- 17 Biyo'é bi a ye kui nkoé wôé a mbe'e wôé w'atya'a bidi.

- 18 Biyo'é bi a ye kui bibuma ya nyôle jôé, a bibuma ya si jôé, mfôane ya biyeme biôé, a bone ya mintômba miôé.
- 19 Biyo'é bi aye kui be wo éyoñ w'anyin été, a biyo'é bi a ye kui be wo éyoñ w'ake atan.
- 20 Jehova a ye lôme wo meta, ñwô'an ôson, a melep, mam mese w'afuti wo wôé été na w'aye bo, akekui w'aye jaaban, a ke fe kui w'aye ji'a jañ; amu abé ya mimbôane miôé, vôm ô nga li'i ma.
- 21 Jehova a ye tindi ébubua ôkon é kabeta'ane be wo, akekui a ye mane di'i wo mfa'a ya si, mfa'a w'ake nyin été na ô nyoñe je.
- 22 Jehova a ye lepe wo a ékôé, a ayoñe nyô, a mvusane nyô, a ayôñ ane nduan, a nkpwaté mekôn, a jôngô a mbun; bi aye tôñe wo akekui w'aye jañ.
- 23 Yôpe dôé e ne wo nlô yôp d'aye bo ane mvot, a si é ne wo mebo j'aye bo ane étyé.
- 24 Jehova a ye bo mveñe ya si jôé ve ndup a mbuluk: j'aye sise be wo é so'o yôp, akekui w'aye jaaban.
- 25 Jehova a ye bo na, ô bôéban asu besiñe bôé; w'aye kôlô si a ke wosane be zene jia, a w'aye viane mate be mezene zañbwa: a w'aye bebelan meyoñe mese ya si nyô été.
- 26 Mbime wôé w'aye bo bidi ya anon ese ya yôp, a betite ya si nyô; môte ya so be momo.
- 27 Jehova a ye bibi wo a jote ya Égypte, a bitye, a bikôt, a mintyañ, mbie ô se ngule ya saéban.
- 28 Jehova a ye bibi wo a nso'an étyi, a ndim, a njañane fe'e nlem;
- 29 a w'aye ke w'abôp a zañe môs, aval ane ndindim w'abôpe dibi été, a mezene môé m'aye bo te ke ôsu mvaé: b'aye bo ve kpwe'ele wo a wôlé wo biôm melu mese, te ke môt a ye nyii wo.
- 30 W'aye tiñeti alu'u be minga, a môt mfe a ye viane bômbô nye: w'aye lôñ nda, a w'aye bo te tabe été: w'aye bé afup mindik, a w'aye bo te di bibuma ya été.
- 31 B'aye wôé nnôm ényaka wôé mise môé me lô, a w'aye bo te di jôme ya été: b'aye wôlé éjakase jôé a ngu asu dôé, a b'aye bo te bulane wo je: mintômba miôé mi aye veeban besiñe bôé, te ke môt a ye nyii wo.
- 32 Bo be fam bôé a bengone bôé b'aye veeban ayoñ afe, a mise môé m'aye fombô, a ju'u yi be ngumba môs: ngule ya wo wôé ve bo momo.
- 33 Ayoñ ô ne te yem d'aye di bibuma ya si jôé, a bisaé biôé bise ; melu mese w'aye yene ve ékpwe'ele a mfitan ;
- 34 nde te w'aye so' étyi amu mam mise môé m'aye yen.
- 35 Jehova a ye bibi wo a mbia ot mfa'a ya meboñ, mfa'a ya mebo, nnye ô se ngule a saéban, ataté abo dôé si akekui abôbôn nlô dôé yôp.
- 36 Jehova a ye ke wo, a njô bôte wôé w'aye télé a jôô womien, mfa'a ya ayoñ ô nji tame yem, to womien to beéso bôé; vôm ate w'aye bo bezambe befe bisaé, ba ya bilé a mekok.
- 37 W'aye bo jôme ya semé, a nkana, a éfia b'atôt, meyoñe mese été vôm Jehova a ye ke wo.
- 38 W'aye ke afup ô be'e abui mvoñ, a w'aye kôane tyôtyoé; amu bitanda'a bi aye di je.
- 39 W'aye bé mefupe mindik a bale me, ve w'aye bo te nyu to vin, nge kôane bibuma ya été; amu bikukum bi aye di bie.
- 40 W'aye bi bilé bi olive minné mi si miôé mise, ve w'aye bo te woban mbon ya été ; amu élé jôé ya olive j'aye yoé bibuma.
- 41 W'aye biaé bo be fam a bo be binga, ve b'aye bo te bo émbôé; amu b'aye ke minkôm.
- 42 Bitanda'a bi aye nyoñe bilé biôé bise a bibuma ya si jôé.

- 43 Ntabe ô ne zañe jôé w'aye ke w'abete bete yôp a dañe wo ; a wo w'aye viane ke w'asise sise si.
- 44 Nnye a ye ve wo ékôla, a wo w'aye bo te kôlé nye: nnye a ye bo nlô, a wo w'aye bo njem.
- 45 Biyo'é bite bise bi aye kui be wo, a tône wo, a koane wo, akekui w'aye jañ; amu ô nga bo te vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wôé, mfa'a ya ba'ale metiñe mé a memvinda a nga tiñeti wo:
- 46 bi aye tabe mfa'a wôé ane ndem a jôme ya semé, a mfa'a ya mvoñe bôte jôé nnôm éto.
- 47 Vôm ô nji bo Jehova Zambe wôé ésaé a mevak, a wô'ô mvaé nlem, amu afo'ô ya biôm bise;
- 48 ajô te w'aye viane bo besiñe bôé ésaé, ba Jehova a lôm be wo, ô wo'ô zaé, a évé, a tabe soé, a jeñe biôm bise: nnye ate aye beté wo éboñté étyé tyiñe yôp, akekui a ye mane jiane wo.
- 49 Jehova a ye soo ayoñe ya wosane wo e so'ôyap, e so'ô susu'a ya si nyô, aval ane ndoé j'aye; ayoñ ete w'aye bo te wô'ô de nkobô;
- 50 ayoñ ete e ne ayo' asu, te semé nnôme mô, nge mvamane mongô,
- 51 nde d'aye di bibuma ya biyeme biôé, a bibuma ya si jôé, akekui w'aye jañ; nde fe d'aye bo te li'i wo fôn, mfefé vin, nge mbon, nge mfôane ya binyaka biôé, nge bone ya mintômba miôé, akekui b'aye tindi wo ô jañ.
- 52 B'aye dili wo bita mimbé mi aka'a miôé mise, akekui meka'a môé me ne nlôñan ôyape yôp a ngu, mme ô nga buni, m'aye ku, si jôé ése; a b'aye dili wo bita mimbé mi aka'a miôé mise si jôé ése, nje Jehova Zambe wôé a veyo wo.
- 53 W'aye di ébuma ya nyôle jôé womien, minsône ya bo be fam bôé a bengone bôé, mbe Jehova Zambe wôé a nga ve wo, amu ndilane ya bita a nju'u ya besiñe bôé b'andéñele wo.
- 54 Fam é ne be mia é ne nte'an, é dañe fe ébôbot, j'aye fombô monyañe wôé mbia be mis, a fombô fe minga wé a bô tôé jé, ba mebuka'a ya bone bé b'ali'i be nye mbia be mis;
- 55 ajô te a ye bene ve be minsône ya bone bé a ye di, amu jôm é nji fe beta li'i nye, amu ndilane ya bita a njuk, mbie besiñe bôé b'aye ndéñele wo mimbé mi aka'a miôé mise.
- 56 Minga a ne nte'an a ébôbot be mia, nyô a ne te ve'ele télé abo dé si amu nte'an a ébôbot, a ye fombô nnôme wé a bô tôé jé mbia be mis, a mona fame wé, a ngo jé,
- 57 a nkeñelé mone wé w'aso fandane mebo jé, a bone bé a ye biaé; amu a ye di be asoé vôm a jeñe biôm bise, amu ndilane ya bita a njuk, mbie besiñe bôé b'aye ndéñele wo mimbé mi aka'a miôé.
- 58 Nge w'aye bo te ve ngule ya bo mejô mese ya metiñe ma me ne ntilan kalate nyô, ane w'aye ko jôé di é ne étôtok a angôndo woñ, e ne na, JEHOVA ZAMBE WÔÉ;
- 59 éyoñ éte Jehova a ye bo bibubua biôé jôme ya semé, a bibubua ya mvoñe bôte jôé, mbie bi ne beta bibubua, bi bi atabe ayap, a mbia be akon, mbe b'atabe fe ayap.
- 60 Nde fe a ye beta zu akone ese ya Égypte be wo, di ô nga ko wôñ; nde d'aye kabetane be wo.
- 61 Nalé fe ôkon ôse, a ébubua ése, é ne te ntilane kalate metiñe nyô, Jehova a ye zu bie be wo, akekui w'aye mane jañ.
- 62 Mi aye li'i tañe bôte tyôtyoé, vôm mi nga to abui ane ateté ya yôp; amu ô nji vô'ôlô tyiñe Jehova Zambe wôé.

- 63 A ye bo na, aval ane Jehova a nga va'a mia mfa'a ya bo mia mvaé, a fôlô mia, aval ete nde Jehova a ye va'a mia mfa'a ya tindi mia mi jañ, a jiane mia; nde b'aye té mia si mfa'a w'ake nyin été na, ô nyoñe je.
- 64 Jehova a ye tyamelane wo meyoñe mese été, ataté susu'a si jia akekui susu'a si fok; vôm ate w'aye bo bezambe befe bisaé, ba ô nji yem, to womien to beéso bôé, ba ya bilé a mekok.
- 65 Nlem w'aye bo te jô'ôbô wo si meyoñe mete été, a abo si dôé d'aye bo te yen awo'an : ve Jehova a ye ve wo vôm ate nlem ô fô'ôban, a mis me kele' m'adim, a nsisim ô kôtôk;
- 66 w'aye tabe ényiñe jôé biyebe nge w'aye nyiñ; w'aye ko woñ môse ba alu, a te ke tu'a tabe ényiñe jôé benya mebunu.
- 67 Mam me tyé w'aye jô na, Ngo'o nge ngô'é é nto! Mam me ngôé w'aye jô na, Ngo'o nge tyé é nto! amu woñe ya nleme wôé w'aye ko woñ, a ñyenane ya mise môé w'aye yen.
- 68 Nde Jehova a ye beta ke wo Égypte bemiel été, zen me nga jô wo na, W'aye bo te beta yene je : vôm ate mi aye kuane miabebien mfa'a besiñe benan a bo belo be fam a belo be binga, a te ke mô't a ye kuse mia.

- 29** 1 Mejô ya élat Jehova a nga tiñeti Moïse na a bo bone be Israël si ya Moab, mme ma, te lañ élat a nga bo Horeb.
- 2 Ane Moïse nga loen Israël ase, a jô bôt na, Mi maneya yene mam mese Jehova a nga bo Pharaon si ya Égypte, mise menan me lô, a bebo bisaé bé bese, a si jé ése;
- 3 beta meve'ele mise moé me nga yen, mendem, a bitua bi mam bete:
- 4 ve Jehova a nji ve mia nleme ya yem, a mise ya yen, a melo ya wôk, azukui môse wu.
- 5 Ane me nga wulu mia mimbu mewôm menyin fé été: mengômesane menan mi be'e me ne te ja ntuk a ékôndé jôé é ne wo abo é ne te ja ntuk.
- 6 Mi nji di fembé, nalé fe te nyu vin nge binyunyui bi ne ngu ; nde te mi a ye yeme na, ma me ne Jehova Zambe wônan.
- 7 Eyoñ mi nga kui vôme nyô, Sihon njô bôte ya Hesbon, a Og njô bôte ya Basan, be nga kôlô si a zu wosane bia, ane bi nga bôé be :
- 8 ane bi nga nyoñe si jap, a ve je Berubénite, a Begadite, a étun ayoñe Bemanassite, é bo ngape jap.
- 9 Ajô te mi ba'ale'e mejô ya élate ji, a bo fe me, nde te mam mese mi aye bo m'aye ke ôsu.
- 10 Môse wu mia bese mi atebe asu Jehova Zambe wônan; minlô mi bôte mienan, meyoñe menan, bemvendé benan, a bivete bienan, befam bese ya Israël,
- 11 ayôme bone denen, binga benan, a ntabe ô ne minkane miôé été, ataté nyô a tya wo nja'a akekui nyô a lape wo mendim ;
- 12 nde te w'aye nyin élate ya Jehova Zambe wôé été, a ngana a nga kan, mbie Jehova Zambe wôé a bo wo môse wu ;
- 13 nde te fe a ye télé wo môse wu ô bo ayoñe bôt be émien, a nnye a ye bo Zambe be wo, aval ane a nga kobô wo, avale fe ane a nga tiñeti beéso bôé, Abraham, a Isaac, a Jacob.
- 14 Nalé fe me nji bo élate ji a ngana nyô be mia étam,
- 15 ve be nyô a tele va môse wu nsamba wôngan asu Jehova Zambe wongan, nalé fe be nyô a ne te bo va môse wu nsamba wongan.
- 16 (amu mi ayem aval ane bi nga tabe si ya Égypte, avale fe ane bi nga zu lôte zañe meyoñ mi nga tulan été ;
- 17 a mi maneya yene mbia be biôm biap, bengunemelane bap, ba ya bilé a mekok, argent a or, be nga to be be) ;

- 18 a za bo na, fam éziñ j'aye bo be mia, nge minga, nge nda bôt, nge ayoñ, nyô nlem w'akôñelane môse wu a li'i Jehova Zambe wongan, a ke bo bezambe ya meyoñe mete bisaé ; a za bo fe na, ndi w'abiaé zôñ a ôveta ô bo zañe jenan ;
- 19 nde a ye bo na, éyoñ a wô'ô mejô ya biyo'é bite, a ye botan émien nleme été, a jô na, M'aye bi mvo'é, ja'an m'awulu ntipe ya nleme wom été, mfa'a ya jiane jôm é ne mendim nsamba ya jôm é ne nkôt.
- 20 Jehova a ye bo te jamé nye, ve éyoñ éte ayaa Jehova a abane dé bi aye kui ôtita ya ndamane mô't ate, a biyo'é bise bi ne ntilane kalate nyô bi aye tabe be nye, a Jehova a ye tyame jôé dé mfa'a ya yôpe di si.
- 21 Nde Jehova a ye kandé nye meyoñe mese ya Israël été na, a tôban abé, aval ane biyo'é bise ya élat é ne ntilane kalate metiñe nyô me né.
- 22 Nde miaé bôt w'aye zu, bone benan b'aye kôlô si mvuse jenan, a fulane fe mô't ya ayoñ afe a ye so si é ne ôyap, b'aye jô, éyoñ b'ayene bibubua ya si éte, a akon Jehova a nga ve je é kon ;
- 23 a yene fe na, si ya été éte ése é ne soufre, a nku, a ñyoñan nduan, é ne fe te mbéan, te ke wum bibuma, a éjili'i te faa été, aval ane njiane ya Sodome a Gomorrhe, Adma a Tseboïm, mbe Jehova a nga jian a ayaa, a ñwô'an abé :
- 24 meyoñe mete mese m'aye jô na, Amu jé Jehova a boya si éte avale di ? ayôñe ya beta ayaa nyô d'asu'ulan aya ?
- 25 Eyoñ éte bôt b'aye jô na, Amu be nga li'i élate ya Jehova, Zambe ya beésa bap, nje a nga bo be éyoñ a nga soo be si ya Égypte,
- 26 ve viane ke bo bezambe befe bisaé, a kañe be, bezambe ya be nji yem, mbe fe a nji ve be :
- 27 ajô te ayaa Jehova e nga yôñ mfa'a ya si éte, a zu je biyo'é bise bi ne ntilane kalate nyô ;
- 28 ane Jehova a nga lalé be si jap éte a ôlun, a ayok, a beta ayaa, a wua be si fe, aval ane e ne môse wu.
- 29 Biôm bi ne asoé bi ne biôme ya Jehova Zambe wongan ; ve biôm bi ne nkulan bi ne biôm biangan a bi ya bone bangan nnôm éto, nde te bi aye bo mejô mese ya metiñe ma.
- 30** 1 A ye bo na, éyoñ mam mete mese me kuiya be wo, bibotan a biyo'é, mbie me teléya asu dôé, a w'aye simesane me meyoñe mese été, vôm Jehova Zambe wôé a titaneya wo,
- 2 a w'aye bulane be Jehova Zambe wôé, a ve tyiñe jé mewôk aval ane mam mese m'atiñeti wo môse wu me né, womien a bone bôé, a nleme wôé ôse, a nsisime wôé ôse ;
- 3 éyoñ éte Jehova Zambe wôé a ye kôñelan éto jôé ya nkôm, a ko wo éngôngo, nde a ye beta bulan a kôane wo mfa'a meyoñe mese, vôm Jehova Zambe wôé a nga tyamelane wo.
- 4 Nge biwua si bi bôte biôé bivo'o bi to mesusu'a ya yôp, Jehova Zambe wôé a ye kôane wo ô so vôm ate, a nyoñe fe wo ô so vôm ate :
- 5 a Jehova Zambe wôé a ye zu wo si beéso bôé be nga bili, a w'aye nyoñe je ; nde a ye bo wo mvaé, a fôlô wo a dañe beéso bôé.
- 6 Nde fe Jehova Zambe wôé a ye tyi' atyele ya nleme wôé, a nleme ya mvoñe bôte jôé na, ô nye'e Jehova Zambe wôé a nleme wôé ôse, a nsisime wôé ôse, ane w'aye nyiñ.
- 7 Nde Jehova Zambe wôé a ye futi biyo'é bite bise be besiñe bôé, a be ba b'avini wo, be nga kpwe'ele wo.
- 8 Nalé w'aye bulan a ve tyiñe Jehova mewôk, a bo metiñe mé mese m'atiñeti wo môse wu.

- 9 Nde Jehova Zambe wôé a ye jalé wo ne lut mfa'a bisaé bise ya mo môé, mfa'a bibuma ya nyôle jôé, a bibuma ya biyeme biôé, a bibuma ya si jôé, mfa'a ya bo wo mvaé: amu Jehova a ye beta va'a wo mfa'a ya bo mvaé, aval ane a nga va'a beéso bôé;
- 10 nge w'aye ve tyiñe Jehova Zambe wôé mewôk, a ba'ala metiñe mé a memvinda me ne ntilane kalate metiñe nyô; nge w'aye kôñelane be Jehova Zambe wôé a nleme wôé ôse, a nsisime wôé ôse.
- 11 Amu atiñ m'atiñeti wo môse wuna di, e nji dañe bo wo ayaé, nalé fe e nji bo ôyap.
- 12 E nji bo yôp été, ane w'aye jô na, Za a ye ke bia yôp été, a zu bia de, a ve bia de bi wôk, nde te bi aye bo de ?
- 13 Nalé fe e nji bo mañe yat, ane w'aye jô na, Za a ye dañe bia mañ, a zu bia de, a ve bia de bi wôk, nde te bi aye bo de ?
- 14 Ve ajô te e ne fo'o wo bebé, anyu dôé été, a nleme wôé été, nde te w'aye bo de.
- 15 Tame yen, môse wu me teléya wo ényiiñ a mvaé, a awu a abé ;
- 16 vôm m'atiñeti wo môse wu na, ô nye'e Jehova Zambe wôé, mfa'a ya wulu mezene mé, a ba'ale metiñe mé a memvinda a minjôan, nde te w'aye nyiiñ a fôé, a Jehova Zambe wôé a ye botane wo si w'ake nyin été na w'aye nyoñe je.
- 17 Ve nge nleme wôé w'aye kôñelane zene fe, a ô bo te wôk, ve dutubane zene fe, a kañe bezambe befe, a bo be bisaé;
- 18 m'alepe mia môse wu na, mi aye fo'o jañ ; mi aye bo te tabe si éte melu abui, mfa'a w'adañe Jourdain na, ô ke nyin été a nyoñe je.
- 19 M'aloene yôp a si bi bo bengaa ya bo'olô mia môse wu na, me teléya wo ényiiñ a awu, ébotan a biyo'é : ajô te tobe' ényiiñ, ndemben w'aye nyiiñ, womien a mvoñe bôte jôé ;
- 20 mfa'a ya nye'e Jehova Zambe wôé, a ve tyiñe jé mewôk, a kabetane be nye ; amu nnye ate a ne wo ényiiñ, a nté ya melu môé ; nde te w'aye tabe si Jehova a nga tiñeti beéso bôé, Abraham, Isaac, a Jacob, na, a ye ve be.

31 1 Ane Moïse a nga ke kate Israël ase mejô mete.

- 2 Ane a nga jô be na, Môse wu me nto mimbu ntet a mewôm mebaé; me se ngule ya beta kui atan a zu été; a Jehova a maneya jô me na, W'aye bo te dañe Jourdain nyô.
- 3 Jehova Zambe wôé, nnye a ye dañ ôsu viôé; a ye jiane meyoñe mete asu dôé, a w'aye vambane me: nde Josué, nnye a ye dañ ôsu viôé, aval ane Jehova a nga jô.
- 4 Jehova a ye bo me aval ane a nga bo Sihon ba Og, bejô bôte ya Beamoréen, a si jap; mbe a nga jian.
- 5 Nde Jehova a ye ve mia me, a mi aye bo me aval ane a tiñ ese me nga tñeti mia e né.
- 6 Bo'o ngu, a ayo'o nlem, te ko woñ, nalé fe te fô'ôbane me: amu Jehova Zambe wôé, nnye ate a wulu nsamba wôé; a ye bo te jô'é wo, nge li'i wo.
- 7 Ane Moïse nga loene Josué, a jô nye mise me Israël ase na, Bo'o ngu, a ayo'o nlem: amu w'aye ke a bôte ba si Jehova a nga tiñeti beésa bape na, a ye ve be; a w'aye ve be je é bo ngape jap.
- 8 Jehova, nnye ate a wulu ôsu viôé; a ye tabe be wo, a ye bo te jô'é wo, nge li'i wo: te ko woñ, nalé fe te fô'ôban.
- 9 Ane Moïse a nga tili metiñe mete, a ve me beprêtre bone be Lévi, be nga bo be beke'e éwolo élate ya Jehova, a bemvendé bese ya Israël.
- 10 Ane Moïse a nga ve be atiñ, a jô na, Mimbu mise zañbwa, éyoñ mimbu mite mi aye man, ngum éyoñe ya mbu njô'ane biôm, éyoñ fête ya bibem j'aye kpan,

- 11 éyoñ Israël ase a zuya tebe asu Jehova Zambe wôé vôm émien a ye top, w'aye lañe metiñe melo me Israël ase.
- 12 Sula'ane bôt, befam a binga a ayôme bon, nalé fe ntabe wôé ô to mimbé mi aka'a miôé été, nde te b'aye wôk, a ye'é, a ko Jehova Zambe wônane woñ, a ve ngule ya bo mejô mese ya atiñe di:
- 13 nde te fe bone bap, be nga to te yem, b'aye wôk, a ye'é ko Jehova Zambe wônane woñ, nté ôse mi aye tabe si vôm mi adañe Jourdain a ke nyoñe je.
- 14 Ane Jehova a nga jô Moïse na, Tame yen, melu w'ayiane wu me nga zu bebé: lo'ene Josué, mi ke liti menyô nda éndelé ya bisulan, ane m'aye lepe nye. Ane Moïse ba Josué be nge ke, a liti menyô nda éndelé ya bisulan.
- 15 Ane Jehova a nga yené mfa'a ya Nda Endelé a to nsum nkut été: ane nsum nkut ôte ô nga tebe mbé ya Nda Endelé yôp.
- 16 Ane Jehova a nga jô Moïse na, Tame yen, w'aye bômbô vôm beéso bôé be bo; a bôte b'aye kôlô si, a bo bijabô ya tôñe zesé bezambe ya si éte, vôm b'ake tabe be be, a b'aye li'i ma, a tyam élate jam me boya be be.
- 17 Môs ôte ayaa dam d'aye yôñe be be, a m'aye li'i be, a m'aye solé be asu dam, nde b'aye diban, a mbia be mam abui a minjuk bi aye kui be be; nalé b'aye jô môs ôte na, Ke mbia be mam ma me kuiya be bia amu Zambe wongan a nji bo be bia?
- 18 Nde m'aye fo'o solé asu dam môs ôte amu mbia be mam mese b'aye mane bo, vôm be maneya kôñelan a tôñe bezambe befe.
- 19 Ajô te tila'ane jia ji ajô denan, ô ye'ele fe je bone be Israël: futi'i je menyu map été, nde te jia éte j'aye bo ngaa wome ya bo'olô bone be Israël.
- 20 Amu éyoñ m'aye mane ke be si me nga tiñeti beésa bap, si menyañ a wôé bi alen, a b'aye mane di a jalé mebum, a vem ; éyoñ éte b'aye kôñelan mfa'a ya bezambe befe, a bo be bisaé, a tyame fe élate jam.
- 21 A ye bo na, éyoñ mbia be mam abui a minjuk bi maneya kui be be, jia ji j'aye kañete mam asu dap aval ane ngaa; ami mvoñe bôte jap j'aye bo te vuane je menyu map été: amu m'ayem befe'e b'ave'e môse wu, éyoñ éte me ngenan te ke be si me nga tiñeti.
- 22 Nalé Moïse a nga tili jia éte môs ôte, a ye'ele je bone be Israël.
- 23 Ane a nga tu'a jô Josué mone Nun nya njôane na, Bo'o ngu, a ayo'o nlem; amu w'aye ke bone be Israël si me nga tiñeti be: a m'aye tabe be wo.
- 24 A nga bo na, éyoñ Moïse a nga mane tili mejô ya metiñe mete kalate, akekui me nga man,
- 25 ane Moïse a nga tiñeti Belévite, ba be nga to be beke'e éwolo élate ya Jehova, a jô na,
- 26 Nyoñane kalate metiñe nyô, mi futi nye fefel éwolo élate ya Jehova Zambe wônane, nde te a ye bo ngaa ya bo'olô wo vôm ate.
- 27 Amu m'ayem ane ô wô'ô ben njôan, a ntiye wôé: tama yenan, éyoñ me ngenan me vee be mia môse wu, ve mi maneya bo mame ya ben njôane Jehova; ngumane ke éyoñ me wuya?
- 28 Sula'ane bemvendé ya meyoñe menan bese vôm me to, a bivete bienan, nde te m'aye kobô mejô ma melo map été, a loene yôp a si bi bo bengaa ya bo'olô be.
- 29 Amu m'ayeme na, éyoñ me wuya, mi aye ndamane miabebien nya ndamane, a yale feñ a li'i zen me nga mane tiñeti mia; nde abé d'aye tôbane mia melu m'aye su'ulan; amu mi aye bo jam e ne abé mise me Jehova, a soñe nye a yaa amu mimboane ya mo menan.
- 30 Ane Moïse a nga tote bifia ya jia jina melo me ngum nsamba ôse ya Israël, akekui bi nga man.

- 32** 1 Ke'e melo, A yôp, wôna m'aye kobô;
Si é wô'ô fe mejô ya anyu dam.
- 2 Nye'elane wom w'aye toé aval ane mveñ
Nkobô wom w'aye kui aval ane élo'o j'akui,
Aval fe ane éfôp j'akui nte'an ôbut,
Aval ane nya mveñe a kui bilo'o yôp.
- 3 Amu m'aye kañete jôé Jehova :
Lita'ane na, Zambe wongan a ne anen.
- 4 Ako'o te, ésaé jé é ne nya zôsôô ;
Amu mezene mé mese m'atôñe nya ntyi'ane mejôô :
A ne Zambe ya zôsô a te mbia jam,
A ne nya ntyi'ane mam a zôsô.
- 5 Be nga bo nye zene ya éndaman,
Be nji ke bo bone bé, jam ete e nto éyeme jap;
Be ne mbia ékotekot e miaé bôt.
- 6 Ye nalé mi abulane ya'ane Jehova,
A bôt mi ne mekut a te fek ?
Ye a nji bo éso wôé a nga kuse wo?
Nnye a nga bo wo, a télé fe wo.
- 7 Simesa'ane melu ya kôa,
Fase'e mimbu ya miaé mi bôt abui;
Sili' éso, a ye liti wo,
Sili'i bemvendé bôé, b'aye kate wo.
- 8 Eyoñ Nyô a Dañe Yôp a nga ve meyoñ mengape map,
Eyoñ a nga kandé bone be bôt,
A nga télé meyoñ minné
Aval ane tañe bone be Israël é né.
- 9 Amu ngape ya Jehova é ne bôte bé ;
Jacob a ne ngap asimba ya akape dé.
- 10 A nga koé nye nkôte si été,
Fute fé été vôm a ne ve miñyôn betit ;
A nga bômane nye ne kpwok, a nga kale nye,
A nga ba'ale nye ane nyia dise wé.
- 11 Aval ane ndôé j'ake j'afô'ô dumba'a dé,
A lebelan bone bé yôp,
A nga lamé mefape mé, a nga nyoñe be,
A nga be'e be mefape mé yôp.
- 12 Jehova étam a nga wulu nye,
Zambe ya ayoñ afe a nji bo nsamba wé.
- 13 A nga tindi nye a wulu mevôme ya si nyô me ne mimbetane yôp,
Ane a nga di bibuma ya afup ;
Ane a nga tindi fe nye a vili wôé ô so' ako' été,
A mbon ô so' ayet ako' été ;
- 14 Elili'iti menyañ é so'o mbam binyaka a menyañ m'aso mbam mintômba,
A fulane mevoñe bone mintômba,
A beyôm mintômba ya mvoñe mintômba ya Basan, a bikela,
A fulane fe nlisi a dañ mvaé;
Nalé fe ô nga nyu vin é so'o metyi ya bibuma mindik
- 15 Ve Jeshurun a nga vem, a tyañete mebo:
O nto avem, ô maneya bo anen, ô nto ékôkon;
Eyoñ été a nga li'i Zambe a nga bo nye,
A yen Ako'o ya nyiane wé tyôtyoé jam.

- 16 Be nga tindi nye a bo aban a bezambe a nji yem;
Be nga soñe nye a yaa a mbia be mam.
- 17 Be nga tyi'i mbia minsisim betit, mi nji bo Zambe,
A tyi'i fe bezambe be nji yem betit,
Mimfefé bezambe mi nga su'ulane kui,
Mmie beéso benan be nji ko wñ.
- 18 O ne te simesan Ako' e nga kômône wo,
A ô maneya vuane Zambe a nga biaé wo.
- 19 Ane Jehova a nga yene jam ete, a vini be,
Amu nsoñan bo be fam bé a bengone bé be nga soñe nye.
- 20 Ane a nga jô na, M'aye solé be asu dam,
A m'aye yen ane b'aye su'ulan:
Amu be ne miaé bôt ô ne étua ézezam,
Be ne bon, zôsô a ne be momo.
- 21 Be nga tindi ma me bo aban a jôm é nji bo Zambe ;
Be nga soñe ma me yaa a bemomo be mam map :
Nde m'aye tindi be be bo aban a ba be nji bo bôt;
M'aye soñe be be yaa a ayoñ e ne akut.
- 22 Amu ayaa dam e maneya kôban nduan,
Nje j'ayoñ akekui édo'o Sheol si,
A di'i si nyô a bibuma ya été,
A tui mimnkômba'a minkôl nduan.
- 23 M'aye vise be mam abé yôp ;
M'aye wua be mekoñe me élaé mam:
- 24 B'aye kôt a zaé, a di'iban a beta ayoñ
A mbia njañan;
M'aye lôme be mesôñe betit,
A fulane fe nsu bilôñelôñelane ya mbuluk.
- 25 Mfa'a ya atan nkpwaté mekôn w'aye li'i bôte bingôngo,
A mfa'a ya menda été, beta woñ
W'aye jian ndômane mô't ba éndun ngon bebaane,
Nyañabé ba mô't a ne nlô nyup bebaane.
- 26 Me nga jô na, M'aye tyamelane be ôyap,
M'aye bo na, bôt te fe simesane be;
- 27 Nge te me nga ko woñe na, jam ete ese e za soñe besiñe bap,
E za bo na, bôt b'atebe be ngame yat b'aye tyi'i ékotekot,
Be za jô na, wo wongan ô nto mbetane yôp,
A Jehova a nji bo jam ete se.
- 28 Amu be ne ayoñ e ne te mbôndane fek,
A fe' é nji bo be be.
- 29 Ngo'o nge be to ñyeman, ane be na yem ajô di,
Ane be ne fas asu'ulane dap!
- 30 Mô'te wua a ne titane toyini bôt aya,
A bôte bebaé be ne tulu betoyini awôm fé aya ?
Nge te na, Ako'o dap e kuaneya be,
A Jehova a vey a be mo map été ?
- 31 Amu ako'o dap e nji bi aval ane Ako'o dangan
a'ane besiñe bangan bebien be to betyi'i mejô.
- 32 Amu ndi'i wop w'aso ndi'i ya Sodome,
W'aso mefup ya Gomorrhe:
Bibuma mindi'i biap bi ne bibuma bi zôñ,
Bisañe biap bi ne ayô:

- 33 Vin jap é ne nsule benyo,
Akape nsule ya beviet
- 34 Ye jame di e nji naaban be ma,
Ndiban akume dam été?
- 35 Akuna'a e ne jôme jam, a meya'ane ya mam,
Eyoñe ya abo dap d'aye sendé :
Amu môse ya nju'u wop ô nto bebé,
A mam m'aye kui be be m'aye zu avô.
- 36 Amu Jehova a ye tyi'i bôte bé mejô,
A jôban ajô bebo bisaé bé;
Eyoñ a yeneya ne ngule jap é kôlôya,
A môt a nji fe li'i, to nyô a ne ndiban, to nyô a wulu zesé.
- 37 Nde a ye jô na, Bezambe bap be ne vé,
Akok, vôm be nga sobô été;
- 38 Mbe be nga di avoñe ya betit be nga tyik,
A nyu vin ya mimveane binyunyui miap?
Be tame kôlô si a volô mia,
Mbe be tame bo beba'ale benan.
- 39 Yen an éyoñe ji na, ma, mamien, me ne nye,
A Zambe mfe a nji bo nsamba wom :
Ma m'awôé, ma fe m'ave ényin;
Ma m'aba'é, ma fe m'ayete ;
Te ke môt a ne ngule ya vaa jôm mo mam.
- 40 Amu m'abete wo wom mfa'a ya yôp,
A jô na, Ane me vee nnôm éto.
- 41 Nge m'abañ ngemban nkpwaté mekône wom,
A wo wom w'abi ntyi'ane mam;
M'aye kune ba b'atebe me ngame yat,
A m'aye ya'ane ba b'asiñe ma.
- 42 M'aye bo na, mekoñe bilaé mam me so' a metyi,
A nkpwaté mekône wom w'aye di miñsôn;
Metyi mete me ne metyi ya ba be nga wôé a ma ya minkôm,
M'aso nlô bivete ya ngame yat.
- 43 Va'an, A mia meyoñ, mia be bôte bé:
Amu a ye kune metyi ya bebo bisaé bé,
A ve bôt be ne nye ngame yat mekuna'a,
A ye fe bo metuna'a ajô ya si jé, mfa'a ya bôte bé.
- 44 Ane Moïse a nga zu kobô mejô mese ya jia ete melo me bôt, émien, a Josué mone Nun.
- 45 Ane Moïse a nga sondô kobô Israël mejô mete mese;
- 46 ane a nga jô ba na, Va'ane minlem mfa'a ya mejô mese m'akañete mia môse wu, mme mi aye tiñeti bone benane na, be ba'ale mboane ya été, me ne na, mejô mese ya metiñe ma.
- 47 Amu jam ete e nji bo mia zesé jam; amu na e ne mia ényin, nalé fe zene ya jame ete nje mi aye tabe melu abui si éte, mfa'a mi adañe Jourdain a ke nyoñe je.
- 48 Ane Jehova a nga kobô Moïse môs ôte ôbiene na,
- 49 Kôlô'ô si, ô ke nkôl Abarim wu, akekui nkôle Nebo, ô ne si ya Moab, ñwô ô ne ndôba'ane a Jericho; a yene si ya Canaan, nje m'ave bone be Israël na, é bo jôme jap;
- 50 a wu fe nkô mfa'a w'ake bet, a ke be bôte bôé, aval ane Aaron monyoñ a nga wu nkôle Hor, a ke be bôte bé:

- 51 amu mi nga tyam atiñe dam zañe ya bone be Israël mfa'a mendim me Meriba ya Kadès, fé ya Tsin; amu mi nji télé me étyi zañe ya bone be Israël.
52 Amu w'aye yene si é ne wo ôsu; ve w'aye bo te ke wôé a nyine si m'ave bone be Israël.

33 1 Mbotan Moïse môte ya Zambe a nga botane bone be Israël te na a za wo'ok, ñwô ôte wu.

- 2 Ane a nga jô na,
Jehova a nga so Sinaï,
A kôlô si mfa'a ya Séir a zu be be,
A nga faé mfa'a ya nkôle Paran,
A nga so vôm mewôm betoyini ya bôt be ne étyi be to :
Atiñe ya nduan e nga to mbo nnôme wé ajô dap.
- 3 Ya, a nye'e bôt;
Bôte bé bese be ne étyi be ne wo wôé été:
Be nga tabe si mebo môé;
Môt ase a ye nyoñe jôm mfa'a ya mejô môé.
- 4 Moïse a nga tiñeti bia atiñ,
Ngap mfa'a ya nsamba ya Jacob.
- 5 A nga to njô bôt Jeshurun,
Eyoñ minlô mi bôt mi nga sulan,
Meyoñe mese ya Israël nsamba wua.
- 6 Ruben a nyiñik, a bo te wu;
Nalé fe bôte bé be bo'o te bo tyôtyoé.
- 7 Jina nje é ne ébotan ya Juda, ane a nga jô na,
A Jehova, wô'ô tyiñe ya Juda,
A zu nye bôte bé été.
A nga suñ a mo mé ajô dé émien ;
A wo w'aye bo mvolô ya wosane besiñe bé.
- 8 Mfa'a ya Lévi a nga jô na,
Thummin a Urim wôé bi ne be zôsôa môte wôé,
Nyô ô nga ve'ele mfa'a ya Massa,
Nyô mia nye mi nga suñ mfa'a ya mendim me Meriba;
- 9 Nyô a nga jô ajô ésa wé, a ajô nyia wé na, Me nji yene nye;
Nalé fe a nji meme bobenyañe bé,
Nge yeme bone bé émien:
Amu be ba'aleya njôane wôé
A ba'ale élate jôé.
- 10 B'aye ye'ele Jacob minjôane miôé:
A ye'ele fe Israël metiñe moé:
B'aye télé encens asu dôé,
A betit be ne mimveane b'adi'i nduan mingum autel wôé yôp.
- 11 A Jehova, bota'ane biôm bié,
A kañese ésaé ya mo mé :
Ji'i mengeteñ ya ba b'akôlô si a wosane nye,
A ba b'asiñe nye, be bo te fe beta kôlô si.
- 12 Mfa'a Benjamin a nga jô na,
Nyô Jehova a nye'e a ye tabe mvo'é fefele jé;
A buti nye nté môs ôse
Nnye a tabe nye meteta
- 13 Mfa'a ya Joseph a nga jô na,
Si jé é bo' ébotan be Jehova,

- Amu bidim bi biôme ya yôp, amu élok,
A amu édo’o j’ayetebe si,
- 14 A amu bidima bi biôm ya bibuma bi jôp
A amu bidima bi biôm ya ñyaéane bengon,
- 15 A amu biôme ya ôsu ya minkôle mitô
A amu bidima bi biôme ya bone minkôle nnôm éto.
- 16 A amu bidima bi biôme ya si nyô a afo’o ya été.
A mbamba nkômbane ya nyô a nga to mon ézi’ili élé été.
Ebotan éte é za’a nlô Joseph,
A abôbône nlô ya nyô a nga kandane bobenyañe bé.
- 17 Jôm j’ataté bialé mbam binyaka wé, éjijin nje é ne jôme jé;
A minla’a mié mi ne minla’a mi nyat:
Mmie a ye tindi mie meyoñe mese, ja’ane mesusu’a ya si nyô :
Mbe be ne mewôm betoyini ya Éphraïm
Mbe be ne betoyini ya Manassé.
- 18 Mfa’a ya Zabulon a nga jô na,
Va’ak, A Zabulon, nkuian w’akui atan ;
A wo, A Issacar, menda bindelé môé été,
- 19 B’aye loene meyoñ mfa’a ya nkô
Vôm ate b’aye tyi’i mimveane ya zôsô :
Amu b’aye vili afo’o ya mañ,
A akum e solô nsele’ été.
- 20 Mfa’a ya Gad a nga jô na,
Ebotan a nyô a nene Gad:
A to aval ane ngal ñbweñbwem
A nyape wo, ya, abôbône ya nlô.
- 21 Nnye fe a nga ve émien ngape ya ôsu,
Amu vôm ate ngape ya mve metiñ é nga naaban ;
Ane a nga zu nsamba ya minlô mi bôt;
Nnye a nga bo zôsô ya Jehova,
A minjôane mié mfa’a ya Israël.
- 22 Mfa’a ya Dan a nga jô na,
Dan a ne mon ñbweñbwem,
Nnye ate a yôô a so’o Basan.
- 23 Mfa’a ya Nephthali a nga jô na,
Wo Nephthali, njalan a mvam ne lut,
A njalan a ébotane ya Jehova,
Bii’ mfa’a jôp d’atôô , a sud.
- 24 Mfa’a ya Asser a nga jô na,
Asser a bo’ ébotan mfa’a ya bon ;
Bobenyañe bé be kañese’e fe nye,
Nnye fe a dubu’ abo dé mbon été.
- 25 Mimfeta’a miôé mi aye bo étyé a mvot ;
Aval ane melu môé me né, aval ete fe ngule jôé j’aye bo.
- 26 Môt a nji bo aval ane Zambe, A Jeshurun
Nnye a ke a wulu’u a bete’e yôp mfa’a ya volô wo,
A wulu yôp été a zôsô wé.
- 27 Zambe ya nnôm éto a ne éto jôé ya tabe,
A mo mé ya melu mese me ne wo si.
Ane a nga tindi besiñ ôsu viôé,
A jô na, Ji’an.
- 28 Nde Israël a to mvo’é,

Anjeñ Jacob é to étam,
Si ya fôn a mféfé vin été
Ya, yôpe dé d'atôlô élok.

29 Meva'a me nto be wo, A Israël:

Za a ne aval ane wo, bôt Jehova a nga nyii,
Ebene ya mvolane wôé,
A nkpwaté mekôn ya duma dôé !
Besiñe bôé b'aye suu bebiene si a wô'ô wo ;
A w'aye tibi bito biap ya bikôndô'ô yôp.

- 34** 1 Ane Moïse a nga kôlô minje'ese ya Moab, a bet a ke nkôle Nebo, abôbône Pisga, nnye a ne ndôba'ane a Jericho. Ane Jehova a nga liti nye si se ya Galaad, akekui Dan,
2 a Nephthali ase, a si Éphraïm a Manassé, a si se ya Juda, akekui mañ me ya mvus,
3 a si ya Sud, a Nje'ese ya mbi'ili Jéricho nlam melen, akekui Tsaor.
4 Ane Jehova a nga jô nye na, Nyina é ne si me nga tiñeti Abraham, a Isaac, a Jacob na, M'aye ve je mvoñe bôte jôé: me veyo wo ngule ya yene je a mise môé, ve w'aye bo te dañe wôé.
5 Nalé ate Moïse mbo ésaé Jehova a nga wu wôé si ya Moab, aval ane njôane Jehova ô nga to.
6 Ane a nga jame nye mbi'ili été si ya Moab ndôba'ane a Beth-Peor : ve te ke mô't a yeme soñe jé azukui môse wu.
7 Moïse a mbe mimbu ntet a mewôm mebaé éyoñ a nga wu: mise mé me nji bo bijujuk, nge ngule ya nyôle jé é tame tek.
8 Ane bone be Israël be nga yi Moïse minje'ese ya Moab tañe melu mewôm mela: nalé melu ya du be nga yi Moïse me nga man.
9 Ane Josué mone Nun a nga jaé nleme ya ñyeman ne lut! Amu Moïse a nga mane beté nye mo : ane bone be Israël be nga vô'ôlô nye, a bo ane Jehova a nga tiñeti Moïse.
10 Nkulu mejô a nji fe beta kôlô si Israël a to aval ane Moïse, nyô Jehova a nga yem mesu mesu me lôan,
11 mfa'a ya mendem mese a bitua bi mam, mbie Jehova a nga lôme nye a ke bo si ya Égypte, be Pharaon, a be bebo bisaé bé bese, a mfa'a ya si jé ése,
12 a mfa'a ya beta angôndô ase, mbie Moïse a nga bo mise me Israël ase.